

ST-PIETERSNIEUWSTRAAT, GENT
TELEFOON: 15740 — (4 lijnen)

Abonnementsprijzen:

	Binnenland	Buitenland
1 jaar	104.00 fr.	165.00 fr.
6 maanden	53.00 fr.	83.00 fr.
3 maanden	27.00 fr.	42.00 fr.

VOOR FRANKRIJK EN HET GROOT HERTOGDOM LUXEMBURG: SPECIALE TARIEVEN
POSTCHECKREKENING « HET LICHT » 56733

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij

« Er is iets ergers dan alle marxisme, iets dat noodlottiger is dan allen klassenstrijd, iets dat volksgenooten tegen elkaar blijft opjagen als alle partijen zijn weggevaagd en alle schuldigen gestraft.

Dit is het franskiljonisme...
In Vlaanderen steunt REX op franskiljons, op kasteelheeren en nobiljons! »

UIT « DE SCHELDE »
van juist 7 maanden geleden.

TERWILLE VAN DEN VREDE

door Rudolf Breitscheid

Door de openbare meening werden de meest uiteenlopende redenen aangevoerd die de Sovjet-unie zouden hebben aangevoerd die de Sovjet-unie zouden hebben aangevoerd die de Sovjet-unie zouden hebben aangevoerd...

verzameling geuite en door de Sovjet-unie naar voren gebrachte aanklachten...
Natuurlijk loochenen de beschuldigden — Duitsland, Italië, Portugal, natuurlijk probeeren ze ook de rollen om te keeren. Maar hoe staat het met de anderen, tegen wien niet rechtstreeks verwijten worden gericht?

(Zie vervolg blz. 3)

BIJ DE REDE VAN SPAAK

De democratie heeft er genoeg van zich te laten aanvalllen Allen aaneengeschaard om op te ruimen met de fascistische pogingen

De redevoering die onze vriend Spaak vrijdagavond te Schaerbeek uitsprak werd met groote belangstelling tegemoet gezien. De verwachtingen zijn overtroffen geworden. Went de redeenaar maakte niet alleen het proces van het revisionisme en van zijn bondgenooten en hij verdedigde niet alleen de democratie, maar als minister kwam hij tevens aankondigen, dat de regering de leidende rol wenschte te nemen eener grootsche volksbeweging om met de fascistische pogingen op te ruimen.

Onze Brusselse diensten melden ons, dat de indruk op de menigte overweldigend was. « De gloedvolle toespraak werkte waarlijk gelijk de aanvang van een nieuwe periode in onze politiek, word: ons geschreven.

Wat ons nagaat, wij hebben die toespraak met aandacht gelezen en wij onderschrijven haar van den eersten letter tot den laasten. Zij is eenvoudig, duidelijk, krachtig en geestdriftig. Zij zegt juist wat moet gezegd worden op dit ogenblik en is in een vorm gegoten, welke de samentrekking van alle ware democraten mogelijk maakt.

De redevoering van Spaak doet ons nog om een andere reden gevoelen. Wij aanschouwen haar als de tegenwoordigheid van de onzinnige geruchten over de vorming van een nieuwe partij. Maar als 't is voor de nieuwe politiek, zoals ze door Spaak werd geschetst, welnu dan



PAUL-HENRI SPAAK

zijn wij er bij en met ons de overgrote meerderheid van de socialistischen.

Ondergeëekende zei onlangs in een vergadering van den Algemeenen Raad de B. W. P., dat wat wij als fascistisch gevaar moeten vreezen minder Rex of het V.N.V. is dan de laksheid van de regering. Het duurt reeds maanden dat V o o r u i t aandringt op een krachtigere houding langs die zijde. De regering heeft haar moment gekozen. Wij zullen daarvoor niet redetwisten. De hoofdzak is dat zij nu beslissend op te treden.

De partijen die gehelpt zijn aan de eerbiediging der vrijheid en aan de aangepaste democratische organisatie om die vrijheid te waarborgen zijn aan de macht. Zij moeten dan maar van die macht gebruik maken. De grens van de vrijheid is daar, waar onder dezer bescherming de vrijheid van anderen bedreigd wordt.

Als de regering volhardt zal het geen twee maanden duren of zij zal het middenpunt zijn van de machtigste volksbeweging, die het land ooit zal hebben gekend. En in die houding zal ze niet alleen zichzelf

versterken, doch ook hare politiek van economische heropbeuring, door de herleving van het vertrouwen in het land.

Wij hopen dat het voorbeeld van Spaak door andere ministers zal gevolgd worden en in al de belangrijke centra van het land.

Wij hebben in het verleden nog groote volksbewegingen gekend waarin leden van verschillende politieke of wisselende opvattingen zich voor bepaalde doeleinden de hand reikten. Waar monsterverbonden als dat van Rex met het V.N.V. mogelijk zijn, is toch zeker ook wel een overeenkomst tusschen alle ware democraten mogelijk.

Laat met dat doel ministers of partijleiders van verschillende gezindheid samen optreden en het zal iets anders zijn dan de meetings waarmede Degrelle pocht.

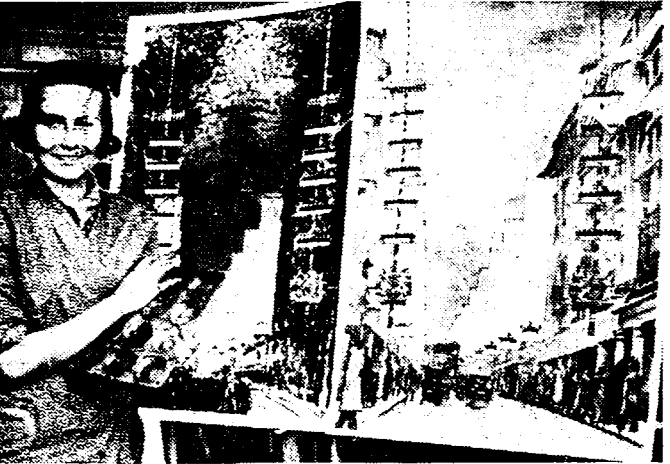
Als de regering handelt zoals Spaak het heeft aangekondigd, zal het niet veel weken duren of Rex en Cie zullen zich in een straatje zonder eind bevinden. Het is nu reeds voor een goed stuk het geval.

Rex heeft aangekondigd dat het voor Nieuwjaar moet beslecht worden. Wij zijn het er volledig mede eens. Als de democraten het willen kan het zelfs vroeger afgeolopen zijn.

G. B.

Weigert Duitsland deel te nemen aan een nieuwe Locarnokonferentie!

Het bericht uit Londen dat Duitsland zou verklaard hebben niet bereid te zijn deel te nemen aan een conferentie, die zou moeten leiden tot het afsluiten van een nieuw Locarno-pakt wordt in de Engelse politieke middelen beschouwd als een bevestiging van het inzicht van Duitsland om buiten den Statenbond te blijven. Dientengevolge beschouwt men in de parlementaire middelen dat de kansen dier conferentie zeer gering zijn.



VOOR DE VERSIERING VAN LONDEN

Een wedstrijd werd uitgeschreven voor de beste onderwerpen tot versiering van Londen, ter gelegenheid der bekroningsfeesten, die het volgende jaar zullen plaats grijpen. Mevr. Richard Acland won den eersten prijs met haar onderwerp, hierboven afgebeeld, dat het door haar bedacht decor der Londensche straten, bij dag- en nachtlucht zien laat.

Het lijke van het knaapje dat op 1 Januari te Belle-Epine werd ontdekt, is eindelijk vereenzelvigd

Twee aanhoudingen

Men zal zich nog wel de ophelmende zaak van Belle-Epine (Fr.) herinneren, die in het begin van dit jaar zoo'n ophel maakte, toen men adaar het lijke ontdekte van een doodgeborend knaapje. Men trachtte vruchteloos het slachtoffer te vereenzelvigen. Eindelijk is de politie in haar pogen geslaagd. Het knaapje is de kleine Maurice Moise, geboren den 28n Januari 1931, zoon van Frederic Moise en mevr. Tanneau, welke reeds bij het begin van het onderzoek in 't gedrang kwam.

Frederic Moise verliet deze vrouw, erkende het kind en huwde een zeker meisje, Ottermann, in 1934.

Het koppel werd nu aangehouden. Ze verklaarden dat het kind een natuurlijke dood stierf in November 1935. Na het lijk enkele dagen bewaard te hebben, ontlasten ze er zich van dat Belle-Epine, alwaar het pas den 1en Januari 1936 werd ontdekt.

Rond den nationalistischen cocktail: DEGRELLE-DECLERCO

BELACHELIJKE ARGUMENTEN EN DWAZE ERGERNIS

Men heeft fel den indruk dat het in de franskiljonsche kringen van de Rexisten erg aan het gisten is. Natuurlijk weten deze brave lieden, die door het zuiverste Belgische patriotisme bezield zijn, niet meer wat zij er moeten van denken. Zij zijn de kluts kwijt geraakt en het demagogische gezwets van Degrelle lijkt toch niet bij machte om hun die Vlaamsgezindte, «aktivistische» pil te doen slikken.

In de Brusselse Fransche bladen, van den kalmen «Soleil» tot de dulle «Gazette» toe, is een trommelvuur losgekomen tegen het verbond van Rex en V. N. V. Wie de artikelen in die pers naleest, zou zich weer wanen in de periode, welke onmiddellijk op den oorlog volgde: «ht is von Rex en het heele Zwart Boek van het zogenaamde aktivistische verraad dat weer op de proppen komt. Het gestolen Archief van den Raad van Vlaanderen doet weer dienst.

Laat het hier gezegd zijn, dat wij die heele kampagne in den toon waarin zij gevoerd wordt en op het plan, waarop zij gesteld wordt, voor volslagen idioot houden. Wij leven niet meer in 1916 of 1918, maar in 1936, en

al komt er bij de Vlaamsche Nationalisten heel wat potsierlijke naspeij te pas van het Duitse nationaalsocialisme, het fascisme heeft ook andere wortelen en gronden, dan alleen Duitse. Al die roepen met verraad, haalt weinig uit, dat argument geraakt sulaan versleten. Althans in Vlaanderen.

De Brusselaars, die meenen, dat het in Vlaanderen indruk werkt, vergissen zich ten eenen make. Misschien heeft het daar zelfs een heel anders uitwerking. Neen, het is niet op die wijze dat het Vlaamsche fascisme moet bestreden worden. Degenen, die het over dat Vlaamsche verraad hebben, zijn ook degenen, die het meeste schuld hebben aan het uitbreken van het aktivisme en, inden er op dit oogenblik in België een waarachtig paritaire nationalistenstaat moest bestaan, waarin de Vlamingen geen enkele reden meer zouden hebben om over mindervaardigheid of onrecht te klagen, zou er van geen neo-aktivisme sprake zijn en zou voor een deel de grond aan het Vlaamsche fascisme ontzinken.

(Zie vervolg blz. 3)



OP HET TERUEL-FRONT

Militanten wachten bij een loopgravenkan, op het teeken van den aanval. Dit kiekje werd enkele dagen geleden opgenomen op het Teruel-front, waar, zoals onze lezers weten, de regeringstroepen aan de winnende hand zijn.

Madrid en Burgos melden plaatselijke suksessen Zal Rusland het niet-inmengingsakkoord opzeggen?

DE BERICHTEN VAN DE REGERING

Het regeeringscommuniqué meldt dat de republikeinse troepen tot den aanval zijn overgegaan in den sektor van Elbar. Eenige vijanden werden gevangen.

Op het front van Aragon gaan de regeeringstroepen licht vooruit. In den sektor van Montoro, op het zuidelijk front, werden de dorpen Castrol del Rio en Espejo ingenomen.

...EN DEZE VAN DE OPSTANDELINGEN

De rebellenzenders weten van hun kant te berichten, dat de republikeinse achteruitgedreven werden in de streek van de Sierra Aloullere en ten noorden van Toledo. Een paar dorpen werden door de opstandelingen bezet.

DE RUSSISCHE PERS Slaat een scherpen TOON AAN

De «Ivestia» gaat op scherpe wijze tekkeer tegen de houding van lord Plymouth, voorzitter van de niet-inmengingskommissie.

«Het akkoord tot niet-interventie,

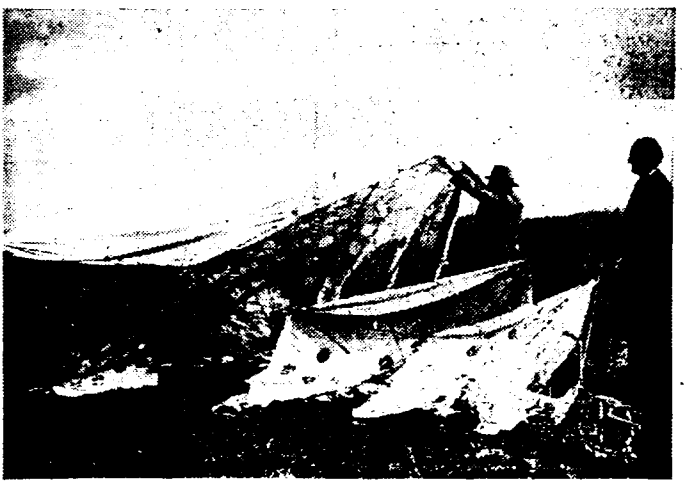
aldus het Russische blad, dient de rebellen tot scherm in hun strijd tegen de regeering van Madrid. De regeering van de U.S.S.R. en de openbare opinie kunnen dat niet langer dulden.»

Uit Moskou wordt verder aan het agentschap Radio gemeld, dat in Sowjet-kringen groote aandacht gewild wordt aan de verklaringen van Stalin. Gezegd wordt, dat het niet onwaarschijnlijk is dat de Sowjets, ingevia de niet-inmengingskommissie langer weigert op de nota van Kalgan in te gaan, zich uit bedoelde kommissie zullen terugtrekken en de mogelijkheid zullen onderzoeken van onmiddellijk munitie naar Spanje te sturen.

(Zie vervolg blz. 4)

De wervelstorm op Luzon eischte reeds 546 dooden

Ten gevolge van den typhoon, die het Philippijnenland deze dagen geteisterd heeft, zijn 546 menschen dood; er worden er nog 1045 vermist.



BESTUURBAAR VALSCHERM

Te Orly, op het bekende Fransche vliegveld, worden proefnemingen gedaan met een nieuw valscherp. Na den sprong uit het vliegtuig ontplooft het zich in 3 seconden, waarna het niet slechts veel langzamer neerkomt dan de tot dusver gebruikte valscherpen, maar het zich ook in een bepaalde richting sturen laat. We zien hier het valscherp na een landing, terug opvullen. Het is 5 meter hoog en bestaat een oppervlakte doek van 4 vierkante meter.



HET KONFLIKT IN DE FRANSCHE BINNENSCHIEPVAART

De Seine te Parijs en in de omstreken ligt bezaaid met stakende schepen, die oteral als versperrening tegen de rivier dienen. Onze foto toont het kanaal St-Martin middenin Parijs. Op den achtergrond bemerkt men de kolom van de Place de la Bastille.

Ophefmakende vergiftigingszaak te Luik

Een vrouw zou tien personen om het leven hebben gebracht

Wij hebben reeds vroeger gemeld, dat de genaamde Marie Petitjean, echtgenote Beckers, 54 jaar oud, te Luik werd aangehouden in verband met een vergiftigingszaak. Het gerecht was op het spoor gekomen van die zaak door een naamlozen brief waarin gezegd werd dat de 86-jarige weduwe Lange en weduwe Maes, na behandel door bovengenoemde vrouw, in verdachte omstandigheden waren gestorven.

Het kwam naderhand ook aan het licht, dat vrouw Beckers nog een zekere Mme Cruls, wonende rue Surlie, te Luik, had verzorgd en dat ook deze verpleegde in geheimzinnige omstandigheden was overleden.

Het onderzoek, toen reeds ingesteld, leidde echter tot geen uitslag en echtgenote Beckers genoot een ontslag van rechtsvervolgning.

LIJKSCHOUWINGEN

Het parket had de opgraving gelast van het lijk van weduwe Lange, doch de vergoederde staat van ontbinding



EEN RAID VAN 10.000 KM.

In Engeland voer op dit oogenblik een reusachtige inspectie gedaan voor de uitbreiding van de schakeltoestellen. Een eskadrille van acht waterverlegtuigen onderzocht op dit oogenblik een raid van 10.000 km. naar Singapore. Onze foto toont twee dezer vliegtuigen bij hun vertrek.

Het bureau van den Alg. Raad der B. W. P.

Blijft zijn verbintenissen aan de kollektieve veiligheid getrouw

Het bureau van den A. R. der B. W. P. vergaderde zaterdagmiddag. Er werd overgegaan tot een grontere bespreking van de redevoering van den koning. De Raad stelde vast, dat deze redevoering, alhoewel zeer duidelijk opgesteld, aanleiding heeft gegeven tot verkeerde interpretaties.

Het bureau van den A. R. stelt verder vast:

1. Dat er geen kwestie is van België den Statenbond te verlaten.

2. Dat dit aanlijven bij den Statenbond de trouw van België beteekent jegens het principe van de kollektieve veiligheid.

3. Dat alle huidige verbintenissen van België blijven bestaan.

4. Dat niets voelast te denken dat de regering de bedoeling zou hebben grenzen te versterken, die niet bedreigd zijn.

« VOORUIT » verschijnt vandaag op 12 bladzijden



TOEKOMST-VIZIENEN?

Vrijdagavond en in den nacht op zaterdag, werden «Partij algemeene oefeningen» gehouden voor de bescherming van de burgerlijke bevolking tegen gebeurlijke gasaanvalen. Onze foto brengt een der grotske lerefeeren in beeld, die zich te dezer gelegenheid op talrijke punten van de Fransche hoofdstad voordeden. Laat er ons voor spreken, opdat dergelijke vizioenen nooit in werkelijkheid zouden verkeerden.

Degrelle tegen minister

Marcel-Henri Jaspas

DE ONTKNOOPING IN DEN TUCHTRAAD DER BALIE?

Degrelle wil dus dat M.-H. Jaspas zijn ontslag als minister geve. Men weet dat deze, noch M. Van Zeeland daarop niet willen ingaan, aanvoerende dat de zaak in handen is van het gerecht.

In sommige middelen wordt beweerd dat dit geval langs en anderen weg een ontkenning zou krijgen, namelijk in den Tuchtraad van de Balie. M. Thirion, staflhouder der Balie van Brussel, heeft gevraagd kennis te nemen van het dossier Marcel Jaspas.

De bluffer-leugenaar DEGRELLE

eens te meer ontmaskerd
Getuigen bevestigen het inter-
view waarbij hij zich met Hitler
en Mussolini vergeleek...



Mussolini, Hitler en IK !...

Men zal zich herinneren, dat onlangs een Zwitsers journalist M. Degrelle te Brussel interviewde en dat de Rex-führer tijdens het onderhoud verklaarde dat hij niet alleen als een der grootste minnaars der geschiedenis een grote attractie uitoefende op de vrouwen, doch ook zoals Hitler en Mussolini de massa's tegesterde...

HET INTERVIEW IN "DE TELEGRAAF"

Ook het Nederlandsche bourgeoisblad "De Telegraaf" wijdde een bijdrage aan het geval. Belangrijk gemaakt voor de oogen van heel de wereld, vond Monsieur Rex niets liefs als dan kortstondig de Den Diction Septembaer daarop volgende ontvingen wij van de heer Degrelle, waarin hij verklaarde, dat dit interview een valscheiding was. Na vruchteloos beproefd te hebben van de Geneva Press Service een opbeleving te verkrijgen, droegen wij onze korrespondent te Genève op een nader onderzoek in te stellen. Daaruit is ons gebleken, dat een medewerker van bedoeld bureau niet tegen opzet geïnterviewde de wereld in te zenden.

Het interview met den heer Degrelle was eveneens van dezen medewerker afkomstig. Hoevel hij nog altijd volhoudt den heer Degrelle te Brussel te hebben gesproken, spijt het ons te moeten verklaren, dat wij aan zijn beweringen slechts in beperkte mate geloof kunnen schenken. Wij verzoeken daarom onze lezers het bedoelde interview als niet gepubliceerd te beschouwen.

Rex kraaide viktorie! "De Telegraaf" bekende dat men tegen Degrelle gelogen had. En als gevolg daarvan zou de schuldige journalist uit de "Internationale Vereniging van Volksbondsjournalisten" gesloten worden!

Maar...

Al loopt de leugen nog zoo snel, de waarheid achterhaalt haar wel!

DE TERECHTWIJZING TERECHTGEWEZEN !

Indersdaad "La Dernière Heure" gelastte haar berichtgever te Genève het geval eens nader te onderzoeken.

De korrespondent van het Brusselsche blad ging den interviewer, M. Jean Beheszy, bestuurder van de "Geneva Press Service" opzoeken en



LUXE-AUTO'S
Op het auto-salon te Londen, werden thans automobielen tentoon-
gesteld, van binnen als salons ingericht. Onze foto geeft een idee
van de overvloedige luze waarmee deze auto's zijn ingericht.

zich hier waarop deze verklaringen neer-
komen:

"Degrelle heeft mij wel een interview laten afnemen en als 'Telegraaf' het verslag daarvan heeft, het verslag van de bron aan te duiden. Aldus kon Degrelle zekere dingen loochenen, maar wat hij niet kan loochenen is, dat ik, Jean Beheszy, hem heb geïnterviewd. Rond 4 uur 's namiddags op 2 September, ben ik hem gaan opzoeken in het maison Rex in de Chartreuzenstraat. Eerst sprak ik met een Rex-deputé, dan met Degrelle zelf.

— Ge zoudt de eerste zijn, die ik niet zou kunnen overtuigen, zei hij me glimlachend. Daarop ontspan zich een gesprek van nagenoeg een halfuur terwyl we door het nog in opbouw zijnde burelencomplex wandelden.

Wat Degrelle me vertelde, heeft me vermaakt en verdomd; ik kon mijn ooren niet gelooft.

Ik dacht dat Degrelle een van die persoonlijkheiden was van wie een soort persoonlijk magnetisme uitstraalt, zoals als van Mussolini b.v. Maar deze maal heb ik nooit zoo iets hantsworstachtig gezien. Het was onweerstaanbaar komisch.

M. DELL BEVESTIGT DE FEITEN

De korrespondent van "La Dernière Heure" ondervroeg ook M. Dell, oudste lid en voorzitter der vertegenwoordigers der internationalisten, pers te Genève.

— Wat M. Beheszy u zoo pas verklaarde, is volkomen waar, zeide hij. Er is niet in 't minste sprake van hem uit onze vereniging te sluiten. Om geen enkele reden en allerminst om de zaak van dit interview.

Moest men een journalist diskwalificeren iedere maal dat een geïnterviewde politiek man zich beroept om wat hij ons zeide...

Ziedaar eens te meer den Rex-führer in zijn hemel! Hij, die iedereen belastert en zijn eigen leugens geloofd, is hier niettemin opnieuw klaar en duidelijk ontmaskerd.

Hij is de muileman, die het al gaat verslaan. Maar hij krabbelt bij de minste reaktie achteruit als een gemeene lafaard. Hij trekt zijn woorden in, als hij gevoelt dat ze hem belachelijk maken of verraden. (De knecht van Hitler heeft reeds meer dan eens zijn mond voorbijgepraaid.)

Maar let op: meer nog dan in zijn leuens zal hij in de belachelijkheid stikken.

Het is de onweerstaanbare, vrouwen-
verleidende, grootste führer onzer eeuw!

De GROOTE REPORTAGES en ONDERZOEKEN van «VOORUIT»

In Midden-Europa AAN DEN KRUISEWEG DER RASSEN

door PIERRE HUBERMONT

I. - Tsjecho-Slovakije

Er zijn landen, steden, bergen die aan de grenzen palen van den droom. Bij zoover dat, als men zijn herinneringen raadpleegt, men niet juist meer bepalen kan in welke mate ze van de onverschiktheid deel uitmaken.

Ik heb in een nacht een reis naar den Spitzberg gemaakt, en ik heb in het geheugen de zeer duidelijke omlijningen bewaard van zijge streken. Ontdekte ik niet, in andere omstandigheden, over den chaos van Garmisch heen, een dorp van asturische mijnwerkers?

Men zal nooit dien wereld van zorgen kunnen loswarpen, die zich in de dromen verpooft.

Soms is het een woord, of een aaneenschakeling van woorden die de poorten openen van het wonderbare. Ik heb Galicië, vanaf de eerste oorlogsdagen, gekend, toen de Russen de versterkte stad Przmyśl innamen.

Deze opvolging van medeklinkers had voor mij de waarde van Aladin's lamp, die zooveel geheime verwachtingen in vervulling brengt en mij ontkenende landen deed doorlezen.

Het tooverwoord nam opnieuw mijn geest in beslag toen een trein, waarin ik mij in Tsjecho-Slovakije bevond, langs Strbské-Pleso voorbijbleef in de Hoge Tatras en stilstond te Srba.

Kochakeling van woorden die de poorten openen van het wonderbare. Ik heb Galicië, vanaf de eerste oorlogsdagen, gekend, toen de Russen de versterkte stad Przmyśl innamen.

Deze opvolging van medeklinkers had voor mij de waarde van Aladin's lamp, die zooveel geheime verwachtingen in vervulling brengt en mij ontkenende landen deed doorlezen.

Het tooverwoord nam opnieuw mijn geest in beslag toen een trein, waarin ik mij in Tsjecho-Slovakije bevond, langs Strbské-Pleso voorbijbleef in de Hoge Tatras en stilstond te Srba.

Kochakeling van woorden die de poorten openen van het wonderbare. Ik heb Galicië, vanaf de eerste oorlogsdagen, gekend, toen de Russen de versterkte stad Przmyśl innamen.

Deze opvolging van medeklinkers had voor mij de waarde van Aladin's lamp, die zooveel geheime verwachtingen in vervulling brengt en mij ontkenende landen deed doorlezen.

Het tooverwoord nam opnieuw mijn geest in beslag toen een trein, waarin ik mij in Tsjecho-Slovakije bevond, langs Strbské-Pleso voorbijbleef in de Hoge Tatras en stilstond te Srba.

Kochakeling van woorden die de poorten openen van het wonderbare. Ik heb Galicië, vanaf de eerste oorlogsdagen, gekend, toen de Russen de versterkte stad Przmyśl innamen.

Deze opvolging van medeklinkers had voor mij de waarde van Aladin's lamp, die zooveel geheime verwachtingen in vervulling brengt en mij ontkenende landen deed doorlezen.

Het tooverwoord nam opnieuw mijn geest in beslag toen een trein, waarin ik mij in Tsjecho-Slovakije bevond, langs Strbské-Pleso voorbijbleef in de Hoge Tatras en stilstond te Srba.

Kochakeling van woorden die de poorten openen van het wonderbare. Ik heb Galicië, vanaf de eerste oorlogsdagen, gekend, toen de Russen de versterkte stad Przmyśl innamen.

Deze opvolging van medeklinkers had voor mij de waarde van Aladin's lamp, die zooveel geheime verwachtingen in vervulling brengt en mij ontkenende landen deed doorlezen.

Het tooverwoord nam opnieuw mijn geest in beslag toen een trein, waarin ik mij in Tsjecho-Slovakije bevond, langs Strbské-Pleso voorbijbleef in de Hoge Tatras en stilstond te Srba.

Kochakeling van woorden die de poorten openen van het wonderbare. Ik heb Galicië, vanaf de eerste oorlogsdagen, gekend, toen de Russen de versterkte stad Przmyśl innamen.

Deze opvolging van medeklinkers had voor mij de waarde van Aladin's lamp, die zooveel geheime verwachtingen in vervulling brengt en mij ontkenende landen deed doorlezen.

Het tooverwoord nam opnieuw mijn geest in beslag toen een trein, waarin ik mij in Tsjecho-Slovakije bevond, langs Strbské-Pleso voorbijbleef in de Hoge Tatras en stilstond te Srba.

Kochakeling van woorden die de poorten openen van het wonderbare. Ik heb Galicië, vanaf de eerste oorlogsdagen, gekend, toen de Russen de versterkte stad Przmyśl innamen.

Deze opvolging van medeklinkers had voor mij de waarde van Aladin's lamp, die zooveel geheime verwachtingen in vervulling brengt en mij ontkenende landen deed doorlezen.

Het tooverwoord nam opnieuw mijn geest in beslag toen een trein, waarin ik mij in Tsjecho-Slovakije bevond, langs Strbské-Pleso voorbijbleef in de Hoge Tatras en stilstond te Srba.

Kochakeling van woorden die de poorten openen van het wonderbare. Ik heb Galicië, vanaf de eerste oorlogsdagen, gekend, toen de Russen de versterkte stad Przmyśl innamen.

Deze opvolging van medeklinkers had voor mij de waarde van Aladin's lamp, die zooveel geheime verwachtingen in vervulling brengt en mij ontkenende landen deed doorlezen.



Deze van het Noorden.

Reeds sedert den tijd, voor Christus, dat de Boeische celten aan Bohemen zijn naam gaven, hebben vele gevechten op dien vierwieg plaats gegrepen.

Germaansche en slavische volkeren kwamen opeenvolgens den grond bevestigen aan de eerste bezetters. De frankische handelaar Semo jaagt er de Avaren uit, die er zich hadden gevestigd.

En Bohemische rijk werd gesticht dat menige wederwaardigheden kende, door de eeuwen heen.

Geografische komiet, zegden we van Tsjecho-Slovakije, toen we van zijn uiterlijken vorm spraken! Want het zou weinig menschelevend zijn, toespelingen te maken op den levensdruif van den Staat die het meest bedreigd wordt door den Duitschen expansiedrang naar centraal Europa.

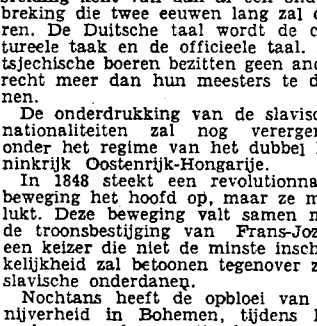
Maar vastbesloten is zich met hard en tand te verdedigen.

De kop van de komiet is Bohemen; het lichaam, Moravië en Slovaakije; de staart, subcarpathisch Rusland.

In dien adreus onderverdeelde Staat leven, in de volgorde van hun belang, rijkdommen, Tsjechen, Slovaakken, Duitschers, Magyaren, Klein-Russen of Oekreniers, Joden, Polen, Zigeuners, Roemenen en Yougoslaven.

Mannen van verschillende type, leven samen onder een democratisch stelsel, t.z. dat van de vrij verkozen volksvertegenwoordiging.

De politieke vraagstukken van zoo een Staat daargelaten, die veel ingewikkelder zijn dan het even waar, waar zou men een rijker menschevike stof kunnen vinden? (Vervolgt.)



Deze van het Zuiden.

In de 17e eeuw werden ze het voorwerp van geweldige herkatolicisering, die in Moravië lukte, maar in Bohemen tegen veel weerstand te strijden had.

Wat er van zij, de tsjechische verbreiding kent van dan af een onderbreking die twee eeuwen lang zal duren. De Duitse taal wordt de culturele taak en de officiële taal. De tsjechische boeren bezitten geen ander recht meer dan hun meesters te dienen.

De onderdrukking van de slavische nationaliteiten zal nog verergeren onder het regime van het dubbel koninkrijk Oostenrijk-Hongarije.

In 1848 leek een revolutionaire beweging het hoofd op, maar ze miste. Deze beweging valt samen met de troonsbestijging van Frans-Jozef, een keizer die niet de minste inschikkelijkheid zal betoonen tegenover zijn slavische onderdanen.

Nochtans heeft opbloei van de nijverheid in Bohemen, tijdens het verloop van de negentiende eeuw, een vrijzinnig geestesbestaan geschapen ten bate van de intellectuele gaven en van den ondernemingszucht der

om meester te blijven van den toestand. Wij hebben de parlementaire macht. Indien de partijgangers van ons regime op de hoogte hunner taak blijven, moet het rekestingeveraar wijderd worden. In de drie groote regeringspartijen geven de beste geesten rekening van hun verantwoordelijkheid. De democratie kan den slag winnen. Zij mag niet aarzelen. De autoriteit te verstevigen. Het niet doen zou waanzinnig en misdadig waanzinnigheid zijn.

De heer Bodart vervolgt dan met deze zeer juiste bemerking:

Men zegt ons iedereen dat: 'Ik profiteer van uw stelsel van vrijheid om de meester te worden en u dan mijn dwangstelsel op te dringen.' En wij zouden naief genoeg zijn om niet te antwoorden: 'Het zij zoo. Maar wij zijn de meesters en het zij wij die u zullen dwingen onze instellingen te eerbiedigen.' Just! En hier mogen we de spreuk tusschenvoegen: 'Wie tegen de democratie en de vrijheid is, heeft het recht niet er gebruik van te maken.'

M. Bodart zegt dan dat de goevernementele ploeg hongerig is om zijne verantwoordelijkheden te nemen. Want, buiten de huidige formule, is het avontuur. En het Belgische volk, in zijne groote meerderheid wil van geen avontuur weten.

De heer Bodart zegde dan dat het huidige parlementaire regime kan verbeterd worden. De openbare opinie moet meer leeren gevoelen voor het parlement en voor de goevernementele werking. De Belg kritikeert gaarne. De partijen die de regering steunen moeten hetzelfde verdedigen met energie en geestdrift. Een bestendige propaganda moet de uitslagen van de uitvoerende macht leeren kennen.

Tsjechen, die zich langzaam loswerken van de minderwaardige kondities waarin ze leven. Ondanks al de tegenkanting, wa hun ontwikkeling aangaat, vanwege den overheid, schudden ze hun ingeslagen taal wakker, snepen ze opnieuw een tooneel, een letterkunde, en veroveren ze weer een hogeschool.

Hela! Hun broeders uit Slovaakije zijn minder gelukkig. Weenen, aan wie de Tsjechen rekenschap zijn verschuldigd, wij nog kunnen benagen gelijk een walsdanceres.

Maar de slovaakken leven onder hongersnood, en in Budapest, een soldatenstad, wil zijn wetten met geweld opdringen.

Slovaakije is onderworpen aan een regime dat hem niet de minste mogelijkheid biedt zich vrij te ontwikkelen.

Integendeel. Een wreede vermagrijssing wordt hem opgedrongen. Om te beginnen sluit Budapest al de Slovaakse scholen voor middelbaar onderwijs, die werden gesloten toen in het rijk een aandrang naar vrijheid zich deed gevoelen, en vervormt nadien al de slovaakse scholen in zuiver hongersnood.

De slovaakken, die ongelukkige broeders van de tsjechen sluiten zich nauwer en nauwer bij deze laatste aan.

En enige samenwerking ontwikkelt zich tusschen hen, en zij zal gedurende den groten Europeeschen oorlog plotseling geweldig tot uiting komen.

Gemeenschappelijk lijden, bron van gemeenschappelijke hoop, laat aan de tsjechen en de slovaakken toe, de mogelijkheid in te zien van een gezamenlijke bevrijding.

Deze verwachtingen werden verwetlijkt.

En Tsjecho-Slovaakische Staat werd geschapen, na een heldenstrijd waarvan wij de voornaamste gebeurtenissen zullen aanehalen.

Geografische komiet, zegden we van Tsjecho-Slovakije, toen we van zijn uiterlijken vorm spraken! Want het zou weinig menschelevend zijn, toespelingen te maken op den levensdruif van den Staat die het meest bedreigd wordt door den Duitschen expansiedrang naar centraal Europa.

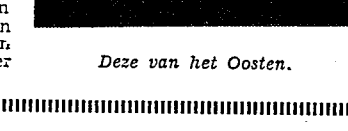
Maar vastbesloten is zich met hard en tand te verdedigen.

De kop van de komiet is Bohemen; het lichaam, Moravië en Slovaakije; de staart, subcarpathisch Rusland.

In dien adreus onderverdeelde Staat leven, in de volgorde van hun belang, rijkdommen, Tsjechen, Slovaakken, Duitschers, Magyaren, Klein-Russen of Oekreniers, Joden, Polen, Zigeuners, Roemenen en Yougoslaven.

Mannen van verschillende type, leven samen onder een democratisch stelsel, t.z. dat van de vrij verkozen volksvertegenwoordiging.

De politieke vraagstukken van zoo een Staat daargelaten, die veel ingewikkelder zijn dan het even waar, waar zou men een rijker menschevike stof kunnen vinden? (Vervolgt.)



Deze van het Oosten.

De taal, waartegen de gangmaker van de konjunktie: Rex, V. N. V., Dinasso, Vlaamse katholicen zijn keert is toch juist berekend op die fransijlonsche kaste, welke in Vlaanderen door Degrelle op slechtvoren genomen werd? Men moet er zich dus niet over verwonderen, vooral als men bedenkt, dat al die argumenten om amore tegen de Vlamingen, of tegen wij meer bepaald tegen de destijds vervolgde aktivisten, werden aangewend door diezelfde groep, welke Degrelle thans met het V. N. V. 'moerel' heeft verbonden. De razendste aktivistenvreters bevinden zich in Vlaanderen juist in zijn rangen. Het is dus in zoover nogal begrijpelijk, dat

Sprekende over de vergadering die de kristen-demokraten Woensdag 1. l. hielden, zegt hij dat deze hebben erkend dat het akkoord der Rexisten en Vl. Nat. de spil van de Belgische politiek hebben gewijzigd. Nu gaan de groepen zich sonikken ofwel in autoritaire groeperingen, ofwel in democratische groeperingen. Degrelle heeft de kleinmeelige politiek gevonden. En wat nu er ook over zegge, hij heeft de werkende klas niet langeraakt. Deze blijft ons getrouw en zij weet goed waarom.

Ik herhaal het, aldus M. Bodart, op wettelijk terrein zijn wij onoplosbaar. Ik verzoek u te gelooven dat we niet zinnens zijn om te zelfmoorden. Wij zullen ook niet vandelvlichting zijn voor onze burgerlijke plichten.

Tot daar M. Bodart.

Nogmaals, wij kunnen ons enkel verheugen over de koersrichting die de kristen-demokraten genomen hebben.

Wanneer de democratie gemeenschappelijke strijden; wanneer geen nevensgedachten en geen eendrachtigen strijd verzwakken dan mogen wij hoopvol de komende dagen afwachten.

De avonturiers en agenten van Hitler zullen van een kale reis thuiskomen.

Maar de regering moet snel en krachtig optreden. De rede van Spaak laat ons zulks overigens verhoopen.

R. V.

TERWILLE VAN DEN VREDE

(Zie begin blz. 1)

En achter dit alles verbergt zich slecht de wrevel, dat er een uit het geld is getreden en openlijk heeft verklaard, wat men had willen verzoeken. Hij heeft een fiktie verzonnen, namelijk, dat er een overeenkomst van niet-inmenging bestaat, die door al de ondertekenaars streng nageleefd wordt. Men deed alsof dat zoo was, en nu komt er iemand, die eigenlijk het spel had moeten meespelen, en die de passieve verstandhouding verstoort door in het slechte te trekken op het feit, dat er zich een valsche speler in het gezelschap bevindt. Dat wisten ze overigens allen, maar ze zwegen en hielden de oogen gesloten. Waarom?

Omdat onaangetaste uitleggingen moesten vermeden worden, of, zoals het een Zwitsers blad zoo mooi uitdrukt: Terwille van den lieven vrede.

Terwille van den lieve vrede keken en kijken dan de mogendheden dan den burgeroorlog in Spanje met gekruiste armen toe. Terwille van den lieve vrede hebben ze aan de wettelijke regering in steun geweigerd, waarop deze wettelijk aanspraak had. Terwille van den lieve vrede, laten ze een onzettend bloedvergieten toe, waar ze eerlijkheidshalve moeten bekennen, dat naar alle waarschijnlijkheid, de strijd reeds lang zou een einde genomen hebben, als men zich niet zocht te verbergen achter de vrede.

Terwille van den lieve vrede, laten ze zich een grootte mate zoo hebben ingekrimpt, als de rebellen geen daadwerkelijke steun hadden gevonden bij enkele ondertekenaars van het pakt van niet-inmenging. Waar zouden nu Franco en zijn trawanten zijn zonder de Italiaanse en de Duitse vliegtuigen en geschut, zonder het militair en technisch hulppersoneel, die hun uit Rome en Berlijn werden bezorgd, en zonder de hulp van de door Portugal toegestane heelerdiensten?

En daarbij komt, dat al de regeringen zich ongetwijfeld niet door dezelfde beweegredenen hebben laten leiden. Er was niet eens overeenstemming tusschen Frankrijk en Engeland, de twee eerste ondertekenaars van het verdrag. Voor Londen, waar de angst voor het communisme en de bekommernis om het behoud van de suprematie in de Middellandsche zee den drijfkracht gaven, lag de onzijdigheid nauw aan het hart, vooral omdat men daaraan de hoop koppelde, dat de twee partijen gelijktijdig zouden verzwakken en daardoor een einde zou gesteld worden aan de angsten van de bevolking en de adreus.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

Maar de Volksfrontregering in Parijs bekeek het vraagstuk wettelijk onder het opzicht van vredesverzekering.

Van de overeenkomst, die zij voorstelde, en wier bepalingen zij zichzelf als bindend aanvaardde, lang naar alvorens de anderen er toe bijgetreden waren, verwachtte te welk een localisering van het konflikt, en daarmee een ontspanning in Europa. Als allen er van afzagen, in Spanje partij te kiezen, dan zou gevaar zijn, dat de wereld in een nieuw veld van strijd zou dalen.

door de burgerlijke kollegas van de regering Blum tegen het intrigeren van 'godsdienstoorlogen', het uit elkaar rijten van Europese twee ideologische tegenover elkaander staande groepen.

Ongeukkig hebben de Fransche pacifisten twee groote vergissingen gemaakt. De eene, dat Italië en Duitschland daadwerkelijk de eenenkoms zouden worden en de twee, dat de strijd dien men terecht of ten onrechte een strijd van ideologieën noemt, nog niet was losgebroken. Beide vergissingen waren door een zeker democratisch idealisme te verklaren, maar men had beide kunnen vermijden, als men zich de jongstleden verdragsbreuken van Hitler en van Mussolini had herinnerd, en als men verder het feit niet had in den wind

Het Geestesleven

STIEFMOEDER AARDE

De nieuwe roman van Theun De Vries

door ACHILLES MUSSCHE

Ik heb hier reeds vóór jaren gewezen op wat ik toen een deserte van de poëzie voor het proza heb genoemd. Historisch is het verschijnsel tot op zekere hoogte begrijpelijk. Zoowel in het Noorden als in het Zuiden was de naoorlogse generatie overwegend, bijna uitsluitend lyrisch opgetreden. Eens moest daartegen een reactie inzetten. Dat gebeurde omstreeks 1928, toen deze schrijvers zoowel hun dertigste jaar bereikten. In 1927 verscheen Roelants' *Komen en Gaan*, in 1929 Walschap's *Adelaide*, terwijl ook in Holland om dien tijd een aantal jongeren (Marsman, Slauerhoff, Houwink, enz.) met schetsen en novellen het gebied van het proza betraden. Een merkwaardige eigenschap van deze nieuwe proza-beoefening was het ongetwijfeld, dat ze door de dichters werd doorgevoerd — en meer dan eens met opzet en scherp bewust.

De Hollandse dichter Theun de Vries, van Friese afkomst, schreef van den reeds in 'Domprijzen voor Poëzie' bekroonde bundel *Westersche Nachten* (1930), is een van de eersten geweest om ook episch proza te gaan schrijven. Zijn eerste groot werk in deze richting was de roman over Rembrandt (1931), waarvoor hij hier indertijd uitvoering en waardevermeerdering heeft. Na een paar grootscheids bedoelde, maar niet geslaagde pogingen in *Doctor José droomt verveels* (1933) en den revolutionaire roman *Eroica* (1934), is thans van Theun de Vries een nieuwe, breed opgezette roman van 500 bladzijden verschenen: *Stiefmoeder Aarde* (uitgave Van Loghum Slaterus te Arnhem; ing. f. 3.90, geb. f. 4.90).

Stiefmoeder Aarde is een roman van het Friese land en van Friese boeren, van dat land en die boeren, die Theun de Vries ook in zijn verzen menigmaal ontzagwekkend heeft uitgebeeld. Misschien kan niets beter de harde, sombere, verlaten atmosfeer van dezen roman suggereren, dan dit indertijd imposante gedicht over «De Boeren» uit zijn bundel *Westersche Nachten*:

Zij leven narsch bij de zon en regenstroomen,
staan donker in den mist van herfst en winter,
en klein en machtloos onder wolken, boomen,
zien zij de nachten wassen en vernemen.

Worstelend met hun gronden om de vrucht
der oogsten, die hun leven steeds moet rekken,
kennen zij geene vreugd dan 't hartstoeituekkend
geleer van druiflofsfeest, kermisgerucht
en slempend dorkendmaal. Des Zondags galmen
de tonen eener kerkklok op hen neer.
Zij komen op en zingen zwaar de psalmen
en beven voor het vloekwoord van den Heer.

Des nachts kreunt in hun holle hoeven wind.
Vleermuizen ritselen onder 't dak. Verleden
spookt om met dwergige gestalten, blind
valten zijn dooze schimmen over 't heden:
Yee sterft; de zonen worden dronkaards, spelers;
dochteren hoergeren met de laagste knechten;
een oude vete komt het volk verdeelen,
teistert de dorpen en is niet te slechten.

De jaren slapen allen mee; — men sterft
weerloos en laat een duister leven achter.
Rondom de dorpskerk worden zij begraven.
Een grauwe toren is de laatste wachter.

Dat is de atmosfeer, waarin zich het lot ontwikkelt van het taale, trotse boerengeslacht der Wiarda's, eigenaars van vele pondematen land achter de dijken, onafhankelijk en eigengerechtigd. Het eerste boek opent met de grootsche figuur van Wyckman Wiarda, den vader; het is, in al zijn kleurrijke afwisseling, het boek van de vader, tot aan de zelfmoord in de schuur. Het tweede boek is dat van de beide zoons: den zachtmoedigen, onpractischen Tjalling, en den straffen, onbuigbaren Jarig; evenbeeld van zijn vader. Wanneer zij beiden het oog laten vallen op dezelfde boerendochter en Tjalling op een avond met haar huiswaarts rijdt, veroorzaakt Jarig met opzet een botsing, waarin het

meisje den dood vindt. Voor hem betekent het vijftien jaar tuchthuis. Wij volgen nu aan den eenen kant Tjalling verder in zijn leven, we volgen vooral Jarig in zijn gevangenschap, in den roes van genietingen na zijn invrijstelling, in zijn sociaal ondergang, tot hij op den duur als veearbeider in de uiterst armoede neervalt. We volgen hem in zijn vriendschap voor Karel Zwets, den grondwerker-agitator, die op enkele arbeiders uit de eerste jaren der socialistische beweging in het Noorden is geïnspireerd; een derde ongeveer van den roman wordt dan gevuld met de figuur van deen Karel Zwets, den strijd der veearbeiders om een beter bestaan en het optreden van Domela Nieuwenhuis, een der eerste revolutionair-socialistische leiders in Nederland. We volgen ten slotte nog de derde generatie der Wiarda's in de beide zoons van Tjalling: de eene als berekend-ondernemend zakenman, de andere als eersuchtig universitair vertegenwoordiger op het einde der 19e eeuw de meesters van den nieuwen tijd.

Dat kleine overzicht kan althans enigszins een idee geven van de volheid der stof, waardoor deze roman zich onderscheidt. Het komt ons als een onbetwistbare verdienste van Theun de Vries voor, dat hij den Hollandischen roman, die zich al te veel toespit op individueel of sociaal probleematiek en zich veel te veel opsluit in den kring der familie, uit alle macht tracht te verrijken door invoering van sociale stof. Maar aan den anderen kant ligt het voor de hand, dat een meesterlijke greep een levensverrichte is, om deze overvloedige volheid van levens en lotgevallen tot synthetisch eenheid te brengen. Het eerste boek wekt in dit opzicht de hoogste verwachtingen. Hier past maar één enkel woord: het is monumentaal. Het landschap, de hemel, de natuur-elementen, de menschen, hun driften, hun arbeid, hun zeden en gewoonten — het is alles grootsch en met dramatische kracht gebouwd op een heelheid. De stijl blijft, in al zijn gesponnen gedrongenheid, in al zijn gedane soberheid, vol forsche plasticiteit. Kernachtig en meeslepend. De gansche roman op dit peil, was een machtig meesterwerk geworden.

Maar het blijft, helaas! niet zoo. Wel komen ook verder nog onvergetelijke bladzijden voor in het tweede boek; er zijn de dierlijke bladzijden over het gevangenisleven, er is een Breughelaansche boerenbruloff, enz., maar de synthetische greep is er niet meer en de volheid wordt verbrokkeld. De vloek van de Nederlandse romanschrijver: het detail-realisme, dat Theun de Vries in zijn eerste boek zoo vanzelfsprekend bijna had overwonnen, gaat verder op de andere deelen gedurig weer liggen, niet bij het eerste boek II (dat is het tooneel der begravingen), reeds een paar malen op den raad van dit detail-realisme had gewaand. Zoo is er enerzijds een overdaad aan stof, met het gevaar dat «qui trop embrasse mal étreint»; en anderzijds de detail-realistische behandeling, waardoor het geheel er eenigszins chaotisch en vluchtig aan uitziet. Men moet zich bijk. in het laatste, zeventienste boek van den roman maar eens nagaan, hoe fragmentarisch de compositie daar uiteenhangt: de bouw van den roman valt daar letterlijk uiteen in een los naast-elkaar van hoofdstukjes; het eerste over de opkomst van de suikerfabrieken; het tweede over den zoon van Tjalling, het derde over Jarig, het vierde over een voorvalletje in het leven van dien zoon van Tjalling weer, het vijfde opnieuw over Jarig, het zesde over den anderen zoon van Tjalling — en men kan daar als het ware tasten, hoe verward en oppervlakkig deze methode moet werken, wanneer de synthetische greep ontbreekt, niet scheiden van een werk dat mij lief is om zijn opzet en mij, ten slotte, telkens weer imponeert. Er is in Theun de Vries een onbetwistbare grootheid van aanleg, en in het eerste boek van *Stiefmoeder Aarde* heeft deze grootsche aanleg zich reeds ten volle gerealiseerd. Het is een veronderzocht, moest dit boek als een zelfstandig, compleet werk worden beschouwd, het zou voortleven met de schepping van Wyckman Wiarda: een van onze groote, definitieve boerengestalten.

JULES VALLES EN ZIJN TIJD

door E. VAN ELHORST

I.
Hij was de groote dichter van Bohème. Maar hij zal met zegen — was Henri Murger dat dan niet met zijn roman, die alle kostschoolmeisjes lasen en die zo lang in de mode was? Jules Vallès heeft vaak tranen met tuijlen gelachen om noemde hem den schijnheiligsten schrijver van zijn tijd.

Vallès was de dichter van de generatie van studenten en jongelingen, die uit de kleinste dorpen en steden van de Provence, uit Bourgogne, uit Gasconie en vele andere streken naar Parijs trokken, naar «la ville lumière», om daar hun toekomst te zoeken. Zij hadden gehoord, dat alle wegen voor hen openstonden, de wegen naar macht en naar rijkdom. Was Napoleon niet ook uit de provincie naar Parijs gekomen en was hij niet machtiger geworden dan Julius Caesar en Alexander, de zoon van Philippus van Macedonië? Waren niet bijna alle groote redenaars, politici, bankiers, dichters en schrijvers uit de provincie afkomstig?

Jules Vallès heeft het tweede deel van zijn mémoires dan ook aan hen opgedragen: «Aan degenen, die met Griekische en Latijnsche citaten gevuld, van honger stierven» («Le Bachelier»). Zijn leven lang vestigde hij al zijn hoop op deze schare jonge lieden, die uit de provincie naar Parijs toog.

André Gide heeft eens geschreven: «Men zegt, dat ik achter mijn eigen jeugd aanloop. Dat is waar. Maar ik loop niet alleen achter de mijne aan.» Hetgeen Gide van zichzelf schreef, geldt ook voor Jules Vallès. Men voelt dat aan zijn verhalen over den staatsgreep van Bonaparte, aan zijn voorbereidselen om den keizer te vermoorden, aan zijn strijd tegen de troepen in Versailles tijdens de Commune, toen Vallès bijna het laatste schot, dat in Parijs tegen de soldaten van Thiers en Bismarck viel afvuurde; aan zijn publicistische activiteit tijdens de Ite Republiek, toen zijn blad «Le Cri du Peuple», het orgaan van de vrienden van Blanqui en Jules Guesde werd.

Jules Vallès was in 1848 nog op het gymnasium in Nantes. Toen het woord «koninklijk» van de uithangborden der winkels werd verwijderd — hij was toen 15 jaar — huilde hij van plezier. Hij liep van uithangbord naar uithangbord en daarna naar de groote markt, waar de guillotine stond, daar hij van mening was dat: «het gat der guillotine nu voor den laatste keer den vorm van een koningskroon moest hebben». Maar hij vond op de markt geen guillotine meer en dus ook geen gat in de guillotine, maar moest er luisteren naar de feestelijkheden ter ere van de Grondwet en hij voorspelde de Republiek en de Revolutie toen een slecht einde.

Jules Vallès bleek in den loop der jaren verstandiger dan alle groote mannen van Parijs, die dag en nacht den mond vol hadden van vrijheid, zoals b.v. Lamartine.

Jules had ruzie met zijn vader en moeder en met zijn rector. Maar hij werd steeds groter en langer en toog — met zoo goed als geen bagage en nog minder geld — op zijn zeventiende jaar naar Parijs — met een groot wantrouwen tegen Napoleon III en het vaste voornemen hem ten val te brengen. Reeds in de eerste weken bezocht hij vele vergaderingen, waarin studenten, die over den politieke toestand het zoo dachten als hij, het woord voerden. «Wij zijn slechts weinig in aantal en zijn het ook niet in alle opzichten met elkaar eens, maar wij zijn allemaal voor de Revolutie van '93 dit brandpunt van alle geschiedenissen. De conventie... deze bende, onze vaders, — deze titanen...»

Behoefte het nader betoog dat deze frasen der jonge studenten uit het kwartier latin Napoleon III voorloepig niets deden?

Jules Vallès is tegen Jean Jacques Rousseau.
«Ik geef toe, dat Rousseau mij verveelt. Voltaire ook, als hij zulke groote gestes heeft. Moet men zich dan vervelen als men de Revolutie wil? Heb ik me thuis en op school niet lang genoeg verveeld?»

«Wat, gij wilt de Revolutie dus voor uw plezier?» antwoordden zijn beleedigde kollega's. («Le Bachelier».)
Nooit Jules Vallès wilde de Revolutie niet voor zijn plezier. Hij heeft ons dat door zijn leven, dat hij voor het grootste deel in de gevangenis, op de barricade, in donkere redactie-bureaus en in ballingschap doorbracht, voldoende bewezen. Maar hij is steeds een Parijsche straatjongen, een «gamin» gebleven, en vaak hebben zijn collega's dat niet begrepen. Een paar dagen voor den 2n December, het derde jaar van zijn verblijf in Parijs, schreef Jules: «Leve de democratische en sociale republiek; aan haar kant zullen alle zoons staan, die door hun vaders mishandeld worden, alle jongens, die op school geslagen en gepest zijn, allen, die naar rechtvaardigheid dromen.» («Le Bachelier».)

Maar ondanks dit dorsten naar rechtvaardigheid gaat de tweede Republiek intusschen denzelfden weg als het tweede Keizerrijk. De tweede December, de dag van den staatsgreep, breekt aan. Karel Marx heeft hem in «18e Brumaire» beschreven.

Jules Vallès sloop dien morgen van den tweeden December heel rustig en droomde waarschijnlijk van een maximum aan sociale rechtvaardigheid of van het afgrijzen hoofd van Bonaparte. Hij is bereid te strijden. Dat hij met Tartarin de Tarascon, de leeuwenjager, een groote gelijkenis vertoont, is niet zijn schuld — deze gelijkenis is trouwens ook alleen maar uiterlijk. Onder zijn bed

waren revolvers en andere wapens verborgen, lange rollen verbandstof en antiseptische geneesmiddelen — om de wonden mee te genezen. Die hij heden waarschijnlijk zal oploopen — had Jules reeds daags te voren gevraagd: «Zult gij morgen mijn wonden verbinden?»

«Wat voor wonden?» Julie vechten immers toch niet... De jonge Vallès is doodelijk verontwaardigd over de praatjes van deze domme gans. Maar de gebeurtenissen van den volgenden dag stelden deze jonge gans in het gelijk.

Vallès loopt door zijn hotel-kamer en schreeuwt: «Vooruit! Leve de Republiek! Laten wij het Elysée bestormen! Weg met den dictator! Een paar van zijn vrienden verschijnen en proberen hem te kalmeeren. Zij brengen het parool der menzweers: «kalmte... wij moeten nog een poosje wachten... eerst moet er verwarring ontstaan en moeten de soldaten moe worden...»

Natuurlijk is Jules Vallès een andere meening toegedaan. Hij wil met zijn vrienden — met tien man — op een hoop steenen klimmen en, zo lang hij kan, brullen «kom arbeiders wij zijn tien jongens van de universiteit, komt en voert ons aan...»

De dappere jongens namen inderdaad het geweer op hun rug en probeerden een barricade te bouwen. Maar de revolutionaire arbeiders van Parijs kwamen niet. Hier schuilt ten slotte een tragedie, die Jules Vallès immer begrepen heeft. Onze held zei dien dag tegen een oude arbeider uit een der voorsteden: «kom met ons mee!» «Jonge burger», antwoordde de oude arbeider, «was het uw vader of uw oom, die ons in de Junidagen van '48 gefusilleerd heeft?» De arbeiders hadden in Juli gevocht en generaal Cavaignac had geantwoord. Deze tienduizenden doden hadden de wereld verkondigd, dat een verbond tusschen proletariaat en burgers, in die periode onmogelijk was. Vallès en zijn vrienden van de Sorbonne en uit zijn boeken van de Sorbonne en uit zijn boeken van de Sorbonne en uit zijn boeken kennen we het enthousiasme van de studenten van dien tijd voor Jules Michelet. Maar de massa kan geen geschiedenis leeren op de universiteit. In de eerste plaats wordt ze daar niet toegelaten, indien ze het veel te hooge leergeld niet betaalt en in de tweede plaats zijn professoren in de geschiedenis meestal menschen, die buitengewoon weinig van geschiedenis begrijpen en niet in staat zijn historisch te denken. De groote massa leert de geschiedenis op straat — zij maakt geschiedenis — en als zij fouten begaat, zakt zij niet in het examen, zoals de studenten op de Sorbonne, maar moet zij haar fouten met haar leven betalen.

Vallès was een held, maar de revolutionaire arbeiders van Parijs bedroeven hem uiterlijk. Onder zijn bed

loofden zelfs de beste en edelste studenten niet meer. Waarschijnlijk was dit wantrouwen overdreven, maar dat het er was, betekende een grooten stap voorwaarts. Sinds dien tijd duurde het vele jaren vóór in de verhouding tusschen arbeiders en intellectueelen eenige verbetering kwam. Toen de gevangenis van Napoleon zich vullen met studenten en bohemiens werd dit beter in de Fransche sekte der Internationale, die in het jaar 1834 werd opgericht, werd de eenheid tusschen de revolutionaire intellectueelen en de arbeiders hersteld.

De periode van het Tweede keizerrijk was tevens de tijd van de geboorte van het moderne journalistiek. Jules Vallès schreef over de armen der armen — zoals hij het zelf uitdrukte — over de longen. Hij wilde de straat representeren en verklaarde een tegenstander te zijn van elke literaire traditie (en schreef daardoor een nieuwe), en noemde zijn blad dan ook «la Rue». Zijn tegenstanders, vooral de gemiddelde journalisten, die kring om Gambetta evenals Jules Simon en Ferry probeerden Vallès een tijdlang dood te zwijgen. Ze stelden alles in het werk om gedaan te krijgen, dat de artikelen van den hoofdredakteur van «la Rue» nergens anders gepubliceerd konden worden en slaagden daar ook in.

De burgerlijke oppositie tegen Vallès werd in de eerste plaats tegenwoordig door Taine, die — volgens een uitspraak van Jaures — in een boek van de deelen heeft uitgekeerd, hoeveel ruiten tijdens de groote revolutie gebroken werden. De burgerlijke radikalen stonden onder leiding van Proudhon en Blanqui. Wij kennen de polemiek van Marx tegen Proudhon, maar kunnen niet ontkennen dat Proudhon een bepaalde betekenis toekom, daar hij meer belangstelling voor de economische zijde van het dagelijkse leven verlangde. Blanqui, die de meeste jaren van zijn leven in de gevangenis doorbracht, bleef het symbool van het verzet tegen het Keizerrijk.

De gevangenis werden langzaam maar ware universiteiten der Revolutie en Blanqui doceerde daar zoowel «vrijheid» als «dood». Een Paul Lafargue — de Voltaire de Diderot van het Marxisme, de pamphletist, die later een geniale analyse van het historisch-socialisme schreef en die samen met Jules Guesde, de propagandist van Karel Marx, zou worden, was vele jaren innig met Jules Vallès bevriend. (Slot volgt).

(*) Naar aanleiding van de volksuitgave van Jules Vallès' roman «L'insurgé» bij de Editions de la littérature populaire, 60, avenue de la République, Parijs, uitgegave voor slechts 1 fr. 50 (Fransche geld) en is dus ook voor arbeiders bereikbaar. Maar waar blijft een Vlaamsche uitgave van Jules Vallès' meesterwerken???

LITERATUUR OVER KUNST

Kroniek van hedendaagsche kunst en cultuur

Stipt op tijd zooals immer is het 10e nummer van de «Kroniek» van de pers gekomen en, wellicht nog meer dan de vorige nummers verrast ons dit door zijn kordate, revolutionaire houding.

Het zet in met een enthousiast artikel van Albert Heijman over «Het verwoesten van Kunst». De bekende Nederlandse letterkundige, die na een langzame, doch steeds opgaande evolutie, van het katholicisme tot het integraal marxisme overging, was te Barcelona, waar hij sinds jaren verblijft, getuige van de vernieling der kerken en kloosters, welke door de rebellen in vestingen herschapen waren. Zorgvuldig ontleeft hij de verschillende reacties, die een «kunstminnaar» bestormen bij het aanschouwen van zooveel «vandalisme», zooals het doorgaans heet.

Hoe komt hij er toe te juichen als «kunstschatten» in de vlammen opgaan?

«Ik heb met de anderen mee, bij het verwoesten van kunst onbewogen toegezien. Nog meer: ik heb het toegelikt, want het heeft mij met gen tot aan toe ongekende vreugde vervuld. Deels kinderlijk, niet ongelijk aan de pret van een kind dat zijn prentenboek ruïneert of zijn harkje de armen en beenen uittrekt. Deels met een verbeten en keelbloeijend sadisme, dat aanstonds tientallen argumenten gereed heeft tot zijn verdediging. Hoe moet ik die dingen gehaat hebben, die ik zoo menigmaal bewonderde en welgevallig aan anderen liet zien!

» We zijn nog steeds in dezelfde stad Barcelona, die wanneer men haar goed kent, overal even rijk blijkt aan kunstschatten. Gisteren

nog was het anders; maar nu zijn we in de week van 19 tot 26 Juli; bombardementen vliegen zoemen boven de daken, kerken en kloosters staan in de lichtelooze schoten dreunen en metten uit alle richtingen. En het volk wrekt zich, de tigers zijn losgelaten, de kunstwerken in gevaar!...

» Al het voorbijge staat ons in den weg; er kan nooit meer sprake zijn van werkelijke vernieuwing, tenzij men grondig zou opruimen, tenzij het vandalisme volkomen zegevierd...»

» Maar we behouden door onze afkomst en onze omgeving nog te veel tot het verleden en tot het afstervende. Met onze diepste vezels blijven we daaraan verbonden; nimmer van ons dorf ten volle losgereden, aangevallen door de eenige redding is van de kunst, omdat elke akker, die men met nieuw zaad beplanten wil, moet worden omgespit...»

» Wij bazelen van evolutie omdat wij angst hebben voor het vacuum dat ontstaat bij het afbreken van de ware REVOLUTIE vooropstelt...»

» Op de plaats waar zich een gothische kathedraal bevindt, kan geen modern clubhuis staan. En wie ze naast elkaar zetten wil, — gelijk de reformistische lymers trachten, — die is eerst een volslagen vijand der kunst...»

» De slotsom is: Aan dat verwoesten van kunst zit veel vast. Het discreditert een omwenteling niet, vooral niet wanneer het planmatig en consequent gebeurt.

» Kunst worst verwoest; leve de kunst!»

Nauw aansluitend bij voorgaand artikel is de bijdrage van R. van Riel over «Het plakkaat tijdens het Sovjetbewind in Hongarije». Tekst en illustraties bewijzen, hoe de kunstenaars tijdens de kortstondige Radenrepubliek van 1919, hun kunst in dienst van den strijd en van strijd in dienst van de kunst stelden. Volgende uitspraak is echter in flagrant tegenspraak met de mening van A. Holman, hooger aangehaald: «Niet alleen dat de fabrieken, de machines, de huizen, de inboedels, de magazijnen en de opslagplaatsen volkomen onaangestast bleven en uitsluitend ten behoeve van de gemeenschap aangewend werden — ook op het gebied van de kunst en de kunst bleef alles volledig intact. Zoowel de kerkelijke als de overige kunstschatten stonden onder voortdurende bescherming van de arbeiders zelve. Wie hem die het waagde deze te schenden of ten eigen nutte aan te wenden, hem wachtte de meedoogenloze straf van de beschermende maar machtige arm der proletarische dictatuur.»

D. C. van der Poel heeft het over het Volk van de Proletiek van 1789 tot 1936. » Vooral in het licht der jongste stakingen en der werkelijke culturele revolutie, die de Volksfrontroeging doorvoert is dit artikel merkwaardig.

Onder den titel «De houtse in discredi» bespreekt R. F. Borden-

wijk Maserel's tekenfilm «L'Idée», o.j. al te streng en van een louter theoretisch standpunt uit. » Jan volgt het slot van Dr. Henri Lavachery's studie over de «Sculpteurs modernes de l'île de Paques». Aan het slot komt hij tot volgende conclusie, die vele verzamelaars van ethnographische kunst op zijn minst zal verrassen.

» De «moderne» kunst van het Paascheiland is voor alles commercieel, en de kunstenaars hebben vooral al het verlangen vlug en zoveel mogelijk te produceren, waardoor een gemis aan afwerking ontstaat en een hernating van type. » Och zijn er zekere technische en plastische tradities bijeen ontstaan. Daarom is het voor de ethnographische collecties van belang deze producten te verkrijgen, hoe leelijk zij ook zijn. Want hoe verworpen deze kunst ook weze, zij is legende gebleven.»

De uitstekende kenner der literatuur, der film en der plastische kunst in de U. S. S. R., Johan Huysmans, geeft een kort en boeiend overzicht over de huidige stand (of standpunten) van het «Socialistische Realisme» in de Sovjet-kunst, zooals dit door Stalin vaag zou geformuleerd zijn in 1934 en door de Russen op diverse wijzen geïnterpreteerd worden.

Vogenaes zinsmeden zijn te overwegen: » De formule van het socialistische realisme schrijft geen stijl voor, zij wil niet anders dan de erkenning van de socialistische realiteit, in welken stijl dan ook...»

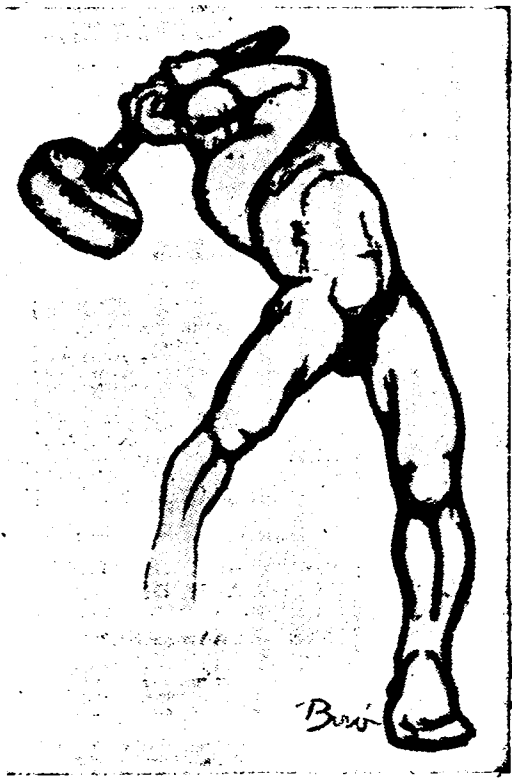
» De strijd tegen de ontaardingen in de kunst is een strijd aan twee fronten. Soms spreekt men er van, dat deze twee fronten zijn — het formalisme en het naturalisme. Dit is natuurlijk niet waar. De twee fronten — dit is in de eerste plaats de strijd tegen de overblijfselen van de decadente, ons vreesde en vijandige burgerlijke kunst en in de tweede plaats de strijd tegen de kultuurloosheid, tegen slecht werk, tegen onconscientieus werk, tegen het gebreukhaas. » Uit de rede van D. Mirskij.)

» In wezen gaat het positief om een strijd ter verdieping van de eigen wereldbeschouwing, terdieping waardoor het mogelijk wordt de socialistische realiteit waar te nemen en weer te geven als socialistisch realisme.»

Het Memorandum omvat: «L'hérédité culturelle» van André Malraux, «Gustav Reizler» door Nico Rost en een paar aangrijpende gedichten van een jong Abyssynisch dichter, Nazim Hikmet, die door de Italianen gefusilleerd werd.

We herhalen het hier nogmaals: er is niet één tijdschrift van bij ons, dat naast de «Kroniek» kan gelezen worden en vergelijking met de beste buitenlandse revues zal ze glansrijk doorstaan. Abonneer u zonder dralen op dit, «Uw» tijdschrift.

(Uitg. N. V. De Spieghel, Prinsengracht 856, Amsterdam.)



ARBEIDERS! ALLEN TEGEN HET FASCISME
Een der talrijke, inslaande affiches, die thans bij tientallen door de syndikaten der U. G. T. in Katalonië verspreid worden.

SLAAT DE REACTIE NEER!
Meesterlijk Hongaarsch plakkaat dat tekenend van Maart 1921, toen de arbeidersklasse van het Magyarland de macht uit de handen van den vermolmden adel rukte en het Sovjetbewind uitriep.

BOERIN, gebedhouwd door MACKINA.

Typisch en werkelijk grootsch voorbeeld van wat onder «socialistisch realisme» in de U. S. S. R. kan verstaan worden.

Een paedagogische encyclopedie in het Nederlandsch

De Antwerpse uitgeverij De Sikkel, die zich specialiseert in stoutte uitgaven, kondigt thans een Paedagogische encyclopedie aan. Een verzameling, dat een overzicht wenscht te geven van het geheele terrein der opvoedkunde: een samenvatting van al wat er op het gebied van opvoeding en onderwijs in het verleden en in het heden werd bevonden en verzenlijkt; een woordenboek, waarin voor elk term uit de paedagogische vaktaal een verklaring wordt gegeven. Zielkunde, paedagogie, psychologische paedagogie en de verschillende hulpwetenschappen, historische paedagogiek met beschrijving van leven en werken van al de groote paedagogen van vroeger en thans, algemeene methodiek, methodiek der vakken, voor de verschillende graden van het onderwijs (lager, middelbaar, normaal, kindertuin, abnormaal), experimentele paedagogiek, schoolwet, in de verschillende landen, enz.: al deze onderwerpen worden er in hun verschillende rubrieken en aspecten behandeld.

Al wie bij de opvoeding van het kind betrokken zijn: ouders, leiders van jeugdverenigingen, administratieve overheden, zullen in dit werk een antwoord vinden op de vragen, welke zich in dit verband kunnen voordoen.

Maar vooral voor het onderwijzend personeel zal dit het gedroomde werk zijn; het zal hen helpen bij alle moeilijkheden in hun studie en lektuur, bij hun konferentiewerk, in hun samenwerking met collega's of overheden, bij hun dagelijkse praktische schoolbezigheden.

Het zou ons te ver voeren, de lange slitterende lijst van medewerkers over te drukken; zij omvat Vlamingen en Hollanders, professoren en inspecteurs, leeraars en directeurs bij tientallen. Het geheel staat onder de leiding van de professor J. E. Verheyen (Gent) of R. Casimir (Leiden).

Het werk verschijnt in 20 afleveringen van 48 bladzijden; samen twee luyve vookdoelen van totaal ongeveer 2.000 kolommen, geïllustreerd.

Voor wie thans inteeent, bedraagt de prijs fr. 225 in de aflevering, betaalbaar de helft bij ontvangst van ieder deel, of 12 fr. per maandelijkse aflevering.

Door plaatsgebrek zien we ons verplicht, het artikel van onze medewerker voor kunst over de tentoonstelling van den schildeur LEON SPILLIAERT, in de zaa «Ars», te Gent, tot later uit te stellen.

DE BOEKEN DIE WIJ ONTVINGEN

LUDWIG RENN: «Vor grossen Wandlungen». — Roman. — Verlag Oprecht, Zürich.
ULRICH BECKER: «Die Eroberer». — Geschichten aus Europa: Mit einem Vorwort von Ernst Glaeser. — Verlag Oprecht, Zürich.
HERMANN WENDEL: «Die Marsellaise». — Biographie einer Hymne. — Europa. Verlag, Zürich.
BERTHOLD JACOB: «Das neue Deutsche Heer und seine Führer». — Editions du Carrefour, Paris.
NIEUWE WERKEN VAN PIERRE VÉRY BIJ DEN UITGEVER GALLIMARD. N. R. F. PARIJS.
— «Danse à l'ombre».
— «Clavier Universel».
— «Les disparus de Saint-Agil».
— «Le meneur de jeu».
— «Les trois Claude».
DASHIELL HAMMETT: «Le Fantôme de la Malte». — Roman policier. — Collection Le Scarabée d'Or. Uitg. Gallimard, N. R. F. Paris.

RADIO

Radio Vlaanderen

golfengte 202,3 m.
MAANDAG 19 OKTOBER

7.— Tijdsin.

Opwekkende muziek.

Marche des Chasseurs

Chasteler, V. Martin.

Und jetzt, das Neueste,

bew. dr. Nio Dostal.

G'schichten aus dem Wiener Wald, Joh. Strauss.

Parlami d'amore Mariu,

Bixio, gez. dr. Tino Rossi.

Du bist der Traum der Liebe,

Austin Egon.

Viens me griser, Gardoni-

Jardin.

Sieben Sterne hat der

Grosse Bär, Gertler, bew.

door Dostal.

Gute Nacht, Wood-Bibo-

Conrad.

Life is empty without love,

fox trot, Nolan.

Demain, A. J. Pesenti, Al-

faro.

Marche des serments.

Marche des Brabançons,

bew. dr. V. Bury.

Finestre Radio, gez. door

Tino Rossi.

Alles für Euch, Ihr schö-

nen Frauen, Fr. Grothe.

Les nuits du Grand Paris,

J. Peyronnin.

Bin kein Hauptmann, bin

kein grosses Tier, Pal, bew.

door Dostal.

Abendstern, J. Lanner.

Man of my dreams, fox

trot, Meskill-Ray.

Obsession, R. Folie.

7.55 Berichten.

Dagklapper.

8.— Tijdsin.

March van de week.

8.05 Filmschagers.

Prologues, Sammy Fain.

a) Perle de la Cascade.

b) Perle de la barrière.

c) Honeymoon Hotel, H.

Warren.

d) Shanghai Lil, gez. door

Adrien Lamv.

The song of songs, Moya,

gez. door R. Crooks.

8.15 Openluchtconcert.

Une chanson des faubourgs

J. Peyronnin.

Vous, qu'avez fait de

mon amour, Barcei Tibor.

oh Négia, Crook, bew.

door Chapon.

Etre aimé, J. Peyronnin.

Viens aimer, A. Gailhard.

8.30 Gevarieerd concert.

In a camp of the ancient

Britons, Ketelbey.

A toi, E. Walteufel.

Femmes d'Espagne, J. vous

aime, Tolchard-Evans.

"Gau auf tango, Borchert

Achtung! Achtung! wir

senden Tanzmusik, Nico

Dostal.

Je t'aime, E. Walteufel.

Nuits Napolitaines, J. S.

Zamecni.

9.— Operetten.

Véronique, selektie, Messa-

Frederika, Lehar, selektie.

9.30 Boheemsch orkest.

Sous les citronniers en

fleur, Joh. Strauss, bew.

door Hühne.

Fascination, wals, Mar-

chett.

Rêve idéal, Julius Fucik.

Valse des lagunes, Jos.

Strauss, bew. door Hühne.

Le mariage des vents, T.

Hall.

9.45 Levensliedjes.

Les fleurs du pays, P. Go-

dini, gez. door Berthe Syl-

va.

L'émigrante, bew. door

Wal-Berg, gez. door Ma-

rianna Oswald.

J'suis bête, Chartron-Co-

llas, gez. door Marie Du-

bas.

Dans la fumée, Jane Bos,

gez. door Lucienne Boyer.

Banana, Oll. Dublin-Mc-

Hugh, gez. door Vaughn

De Leath.

10.— Opera.

Lohengrin, Wagner.

Hamlet, Thomas.

La Gioconda, Ponchielli.

Carmen, Bizet.

Mireille, Gounod.

Vie de Bohème, Puccini.

Boris Godounow, Mouss-

orgsky.

Rigoletto, Verdi.

Le Barbier de Séville, Ros-

sini.

Les pêcheurs de perles, Bi-

zet.

11.— Gevarieerd concert.

Les lanciers blancs, E. Marie

Paradis, A. Krakauer-

Kreislir.

Bleu Danube, Waltz,

Strauss.

Lichtning switch, Alford.

Hungari, B. Leopold.

Espana, Waldteufel.

Réverie, Georges Lauwe-

ryns.

Wedding dance Waltz, P.

Lincke.

12.— Operetten.

De justige Wijfjes van

Windsor, Nicolai, ouw.

Bal in Savoy, P. Abraham,

selektie.

13.30 Symfonisch concert.

Finlandia, Sibeli.

Ronde burlesque, Florent

Schmitt.

Danse, macabre, Saint-

Saëns.

Le Chevalier à la rose, R.

Strauss.

Corsakov, Rimsky

Korsakov.

a) Alborada.

b) Variations.

c) Scena e canto gitano.

16.15 Zangstunde.

Lebrun, gez.

door Meij. Ria Lenssens.

Le Soir, Faure-Albert

Salm, gez. door Mev. Mal-

nory-Marsellac.

Mille cherubini in coro,

Senata-Schubert-Melcher.

Scenico Benjamin Gligli.

Eperdument, P. Alberty en

A. Mario, gez. door Berthe

Sylvia.

Parle-moi d'autre chose, J.

Deitree, gez. door Jean

Lunire.

16.30 Dansmuziek.

17.— Finde der namiddaguit-

zending.

AVONDUITZENDING

op golfengte 201.07 m.

21.— Uitzending voor de

Gentsche Radiodistributie.

Tosca, Puccini, Gebed van

door Eug. Fovegu.

Montmartre, fox trot, Pul-

sard, orkest en banjo, gez.

door Gardini en Pul-

sard.

Harmonica wals, Carl Frei,

draalorgel en harmonika.

La seduzione, Pietro Ac-

cordi, solo voor banjo, ge-

speeld door Gabriel Lordy.

Orphée aux enfers, ouw.

Offenbach, Binder, solo

voor xylofoon, gesp. door

Lilian Helten.

12.30 Kone- NIEUW GENT

In het witte Paard, selektie

door R. Crooks.

Guitare d'amour, Schmid-

seider, gez. door Tino Ros-

si.

12.45 Soortpratie door

ROGER CNEUT.

13.— Concert ST. MICHEL.

Ta mère doit ignorer, R.

Stolz.

Mio Bambino, P. Gramon-

Derrine.

Military fox-trot medley.

N'ale pas peur du premier

bal, R. Stolz.

Plumes et pois, J. Delan-

nay-A. Despré.

13.15 Concert ODEON

When a woman loves a

man, Gordon-Jenkins.

Sérénade de Toselli, gesp.

door Georges Boulanger.

Violoncelle.

Some of these days, Shel-

ton-Brooks, gez. door Pat

Hyde.

The Cygne, Saint-Saëns, ge-

speeld door Georges Boul-

anger.

23.15 Dansmuziek.

24.— Einde der avonduit-

zending.

ZONDAG

BRUSSEL

(Vlaamsche golfengte)

6.37 Gramofoonplaat.

6.40 a) Weerbericht.

b) Gymnastiek o. l. v. Les

Daan, dansgymnastiek-

leeraren.

Aan het klavier: Mevr.

Berthe Questier.

7.— a) Tijdsin.

b) Gramofoonplaten:

Alerlei.

7.25 Gesproken dagblad van

het N.I.R.

7.40 Gymnastiek o. l. v. Les

Daan, dansgymnastiek-

leeraren.

Aan het klavier: Mevr.

Berthe Questier.

8.— a) Tijdsin.

b) Gramofoonplaten:

Alerlei.

8.10 Kroniek van den dag.

8.20 Gramofoonplaat.

8.25 Gesproken dagblad van

het N.I.R.

8.40 Gramofoonplaten:

Alerlei.

9.— a) Weerbericht.

b) Wetenschappelijke ak-

tualiteiten door Dr. M.

Frederik.

9.05 Gramofoonplaten door

luisteraars gevraagd.

9.55 Muziekroniek dr. Dr.

M. Boereboom.

A. Het halfuurtje klavier:

Chopin.

11.— Concert door het Or-

kest Jos. Schuyders.

11.57 Weerbericht.

12.— Salon-orkest. Leid.: H.

Walter Peron.

12.30 Weervoorspelling voor

België.

13.— Gesproken dagblad van

het N.I.R.

13.10 Licht orkest.

13.15 Italiaansche muziek.

14.— Schorsing van de uit-

zending.

14.15 Recital op kinamorgel

dr. den h. Ab. Espagne.

15.— Gramofoonplaten.

15.30 Gekommenteerde hot-

jazzuurtje d. Jacques Kü-

ster.

16.15 Gramofoonplaten.

Selektie uit «Aida», Verdi.

17.15 Radio-orkest. Leid.: H.

Paul Gason.

Tijdsin het concert (rind

17.30): Sportuurtje.

17.45 Concert door het Ra-

dio-orkest o.l.v. den heer

Paul Gason, gereserveerd

de British Broadcasting

Corporation, van Londen.

18.15 Salon-orkest. Leid.: H.

Walter Peron.

18.45 Goddiensstige spreek-

beurt door Z. E. Pater

Berghmans O. P.

19.— Zangrecital door Mvr.

Jeanne Maeflyt-Rovles.

19.30 Gesproken dagblad van

het N.I.R.

(Filmkroniek door Karel

de Keukelre).

20.— Radio-orkest. Leid.: H.

Paul Doulez.

20.45 Actualiteiten.

21.— Radio-orkest (voortzet-

ting van het concert).

22.— Gesproken dagblad van

het N.I.R.

22.10 Muziekplaten. Program-

ma samengesteld door Gas-

ton Brenta.

Sonate Nr. 3 in D klein.

op 108, voor viool en klav-

ier, Brahms.

Allegro - Adagio - Un

poco presto e con senti-

mento - Presto agitato.

(Hephzibah Yehudi en Me-

nuhin)

Kwartet Nr. 7 in Bes,

Darius Milhaud.

Allegro - Andate - Lento -

Vivace (kwartet Gallmire).

Concertino voor klavier en

orkest, Honegger.

(klavier: Eunice Norton)

Lysische suite, A. Berg.

Allegro gioiale - Andante

amoroso - Allegro miste-

rioso - Adagio passiona-

to - Presto delirando - Lar-

go desolato

(kwartet Gallmire)

23.15 Jazz-orkest v. h. N.I.R.

Leid.: Stan Brenders.

BRUSSEL

(Fransche golfengte)

6.37 Gramofoonplaat.

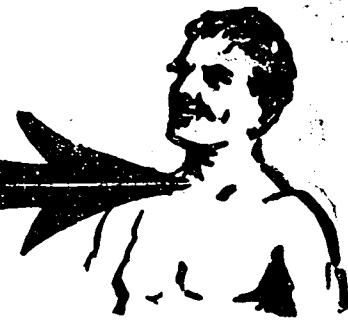
6.40 a) Weerbericht.



19

Sirop des Vosges Cazé

Zoals water het vuur,
dooft den hoest



Notariele aankondigingen

STAD GENT

De Notaris VAN WASSENHOVE, te Gent, St. Jacobsnieuwstraat, 38, zal openbaar verkopen:

STAD GENT

Een BURGERSHUIS TE GENT, Coupure nr. 85, groot 130 m². Elektriciteit, gas en stadswater. Onmiddellijk beschikbaar. Zichtbaar den Dinsdag en Donderdag van 2 tot 4 uur. Ingesteld: fr. 45.000.

Tweede zitting voor toewijzen: WOENSDAG 21 OKTOBER 1936 te 3 uur namiddag, ter Verkoopzaal voor Notarissen, Winkelstraat nr. 1, Gent. 708

De Notaris VAN WASSENHOVE, te Gent, St. Jacobsnieuwstraat, 38, zal openbaar verkopen:

STAD GENT

Een KLOEK WOONHUIS, te Gent, Rietgrachtstraat, 5 (Heirnis), groot 73 m². Gas en stadswater tot op het tweede verdiep. Beschikbaar: twee maanden na de toewijzing. Groot gemak van betaling. Zichtbaar: Dinsdag en Donderdag van 2 tot 4 uur.

Eenige zitting:

DINSdag 27 OKTOBER 1936 om 3 uur stipt s namiddag, ter Verkoopzaal voor Notarissen, Winkelstraat, 1, te Gent. 709

BIJ STERFGEVAL OM UIT ONVERDEELDEHEID TE TREDEN

OPENBARE VERKOOPING

van

WOONHUIS

te Gent, MORTIERSTRAAT, 20. De Notaris DE WILDE, te Gent, Astridlaan 49, zal namens wien het behoort aan den meestbiedende openbaar verkopen.

Een gerieflijk WOONHUIS met erf en aanhangelen te Gent, Mortierstraat 20 (dichtbij Van Eyckplaats).

Onmiddellijk beschikbaar. Voor de sleutels zich te wenden op den Ouden Beestenmarkt 4.

Instel: DINSdag 27 OKTOBER 1936 te 3 uur namiddag, ter Verkoopzaal te Gent, Winkelstraat 1, 712

Verkoopzaal te Gent, Winkelstraat 1, 712

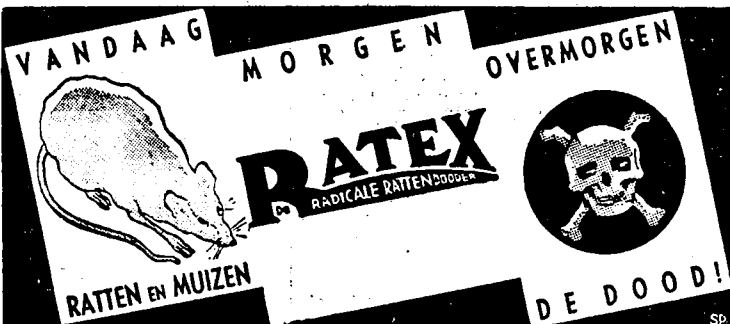


Voor de verzorging van den mond

Door het in werking zijnde jodium dat ze afscheidt geneest een tablet VIVIOLE per glas lauwwater, 's morgens en 's avonds, mondzer, heilt de vondjes, versterkt het tandvlees, voorkomt het tandbederf en zuivert de adem.

VIVIOLE

In alle apotheken. De tube van 30 tabletten: 11 fr. met gebruiksaanwijzing.



FUCUSYL
Pillen om te vermageren op de basis van Fucus. Zonder het minste gevaar voor 't hart. 20 fr. teg. terugbet. Grande Pharmacie de Charleroi, te Charleroi. 690-5

Verantwoordelijke uitgever: R. Vermaeren, Gent. Red. en Admin. Sint Pietersnieuwstraat, Gent.

BAARDZIEKTE - ECZEMA NAT EN DROOG ZILT

Wordt in weinigen tijd en zeker genezen door de zoo zeer geprezen "ZWAANTJES ZALF" (Universal Paste), te bekomen tegen fr. 5 de doos in de Hoofdepot:

Apotheek STACINO-PETIAU

MAISSRAAT 4 (Rijhovelaan).

Schrijven tegen fr. 5.50 in postzegels.



Het kind heeft krachten nodig. De gemengde sirop

"GELEE DE POMMES COMMERCIALE"

(Commerciale Appelgele) genaamd, wekt zijn eetlust op en geeft het tevens 60 o/o suiker. Moeder, 8915-c

Let de sirop op tafel

Feuilleton van «Vooruit»

24

ARTHUR TILMAN

Schatrijk zonder het te willen

— Hij heeft dat gehoorzaamd... Eindelijk... Maar waarom laat hij nu reeds zijn inzichten raden...

Hij hield echter plotseling op met spreken.

De mikro liet hem een stem hooren en op de telefootische spiegel ontwaarde hij een silhouet.

Hij ging dichterbij.

De bruin-plaat toonde hem de kamer van Webb.

Webb zat op zijn bed met recht en op den kant van zijn bed zat zijn dochter Laura. Zij had een prachtig kamerskleed aan en eeniege wilde kroketjes dansten haar rondom het voorhoofd. Het was een bekoorlijk lieflijk meisje.

— Ja, vader zegde zij, ik ben dol van woede.

En de koning van het koper antwoordde:

— Gij hebt ongelijk. Alleen de kalmte brengt tot de overwinning.

— De kalmte... Dit is vlugger gezegd dan gedaan.

— Ho, wat mij betreft, ik tracht steeds in het is gelijk welke omstandigheid kalm te blijven.

— Gij hebt deze kracht, vader, mij gaat het te boven.

— Des te erger voor u, Laura ik kan niets doen om u tot kalmte te nopen. Dodekhan verloor geen woord, alhoewel hij niets van dit gesprek begreep.

— Maar Laura, sprak nu Webb, p eenigzins korzeligen toon, ik heb mij verbonden alles wat gij mij gevraagd hebt te doen... Ik zal woord houden, indien dit noodig is, maar vraag mij nu niets meer.

— Ja, beste vader, ik weet dat gij zeer goed voor mij zijt, maar...

— Maar ik eisch niets, vader... Wat zou ik overigens kunnen eischen?...

Ik heb uw woord en weet wat dit waard is.

— Ik heb u meer dan mijn woord gegeven, mijn lieve Laura, veel meer. Worden vervelger, in den wind. En om u alle zekerheid te geven heb ik u een papier in handen gegeven, dat zij, indien gij dit noodig achtte, tegen mij zou kunnen gebruiken voor het gerecht.

— Ja, beste vader, ik weet dat gij zeer goed voor mij zijt, maar...

— Zeg deze woorden niet... Ik ben niet goed, maar eenvoudig korrekt. Zaakjes zijn zaakjes. Van het oogenblik dat mijn dochter in de gelegenheid is mij een proces aan te doen, zou

het onwaardig zijn te denken dat John Webb niet tevreden zou zijn, indien Laura trok de schouders op en maakte een ongeduldige gebaar.

— Ja, Laura, ging haar vader verder, ik ben verplicht daarover te spreken, want hij is een der rijkste eigenaars van het Westen. Zijn fortuin is de onze waard en de dag waarop hij mij is komen zeggen: «Master Webb, wilt gij dat wij een versmelting maken van onze twee fortuinen? Geef mij uw dochter ten huwelijk, die zal ons een vloeiend kapitaal van twee miljard geven... heb ik hem gezegd: «Dit is een afgedane zaak, indien mijn dochter toecemt, want zij is een vrije vrouw uit een vrijen staat.»

Nadat ik u geraadpleegd had hebt gij gevraagd wat te mogen nadenken en gij hebt beloofd te antwoorden eens dat wij te Parijs zouden zijn.

— Te Parijs heb ik mijn vriendin Zil-Padock ontmoet die ons uitgenodigd heeft op haar trouw met den hertog de Bezons.

Webb schudde het hoofd:

— Ja, inderdaad. En gij hebt mij gezegd: «Hebt gij bemerkt vader dat al de rijke Amerikanen meisjes trachten met een edelman in het huwelijk te treden?»

— En gij hebt mij geantwoord: Ja, ik heb dit bemerkt, immers ik zie goed uit mijn oogen.

— En gij hebt eraan toegevoegd: «Hebt gij insgelijks bemerkt dat een titel van edelheid, evenals de juweelen, deel uitmaakt van het toilet?»

Waarop ik geantwoord heb: Indien gij dit denkt, denk ik zooals gij.

— Hewel, heb ik uitgeroepen, waarop wacht gij nu mij een edelman te koop?

— Webb keerde zich onder de dekens heen en weer en waddeover lachend:

— Ik heb u gezegd dat ik dit wel wilde doen indien gij mij het magazijn Webb niet tevreden zou zijn, indien Laura trok de schouders op en maakte een ongeduldige gebaar.

— Ja, Laura, ging haar vader verder, ik ben verplicht daarover te spreken, want hij is een der rijkste eigenaars van het Westen. Zijn fortuin is de onze waard en de dag waarop hij mij is komen zeggen: «Master Webb, wilt gij dat wij een versmelting maken van onze twee fortuinen? Geef mij uw dochter ten huwelijk, die zal ons een vloeiend kapitaal van twee miljard geven... heb ik hem gezegd: «Dit is een afgedane zaak, indien mijn dochter toecemt, want zij is een vrije vrouw uit een vrijen staat.»

Nadat ik u geraadpleegd had hebt gij gevraagd wat te mogen nadenken en gij hebt beloofd te antwoorden eens dat wij te Parijs zouden zijn.

— Te Parijs heb ik mijn vriendin Zil-Padock ontmoet die ons uitgenodigd heeft op haar trouw met den hertog de Bezons.

Webb schudde het hoofd:

— Ja, inderdaad. En gij hebt mij gezegd: «Hebt gij bemerkt vader dat al de rijke Amerikanen meisjes trachten met een edelman in het huwelijk te treden?»

— En gij hebt mij geantwoord: Ja, ik heb dit bemerkt, immers ik zie goed uit mijn oogen.

— En gij hebt eraan toegevoegd: «Hebt gij insgelijks bemerkt dat een titel van edelheid, evenals de juweelen, deel uitmaakt van het toilet?»

Waarop ik geantwoord heb: Indien gij dit denkt, denk ik zooals gij.

— Hewel, heb ik uitgeroepen, waarop wacht gij nu mij een edelman te koop?

— Webb keerde zich onder de dekens heen en weer en waddeover lachend:

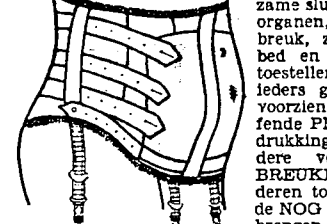
— Ik heb u gezegd dat ik dit wel wilde doen indien gij mij het magazijn Webb niet tevreden zou zijn, indien Laura trok de schouders op en maakte een ongeduldige gebaar.

BREUKEN



MAAG - NIER - BAARMOEDER - WATER - ADER - NAVELBREUK

DIPLOMAS, GOUDEN MEDALIES, Brussel 1910; GENT 1913 en 23; LYON 1914; ANTWERPEN en LUK 1930; PARIJS (Vincennes) 1931, jurylid, buiten wedstrijd en GROOTE PRIJS, Brussel 1935 - GROOTE PRIJS - met gelukwensen der jury (hoogste belooning) voor bewezen diensten, bekroond door de Belgische regering met het Ereteeken «Gouden medaille der Kroonorde».



BREUKLIJERS! draagt nooit geen toestellen ZONDER PROPPEN die geen drukking kunnen geven, de breuk verpletteren onder een elastieke riem of ze in een beursak laten hangen, DIT IS GEVAARLIJK! I verwerkt verkoopt der breuklieden (doodlijk gevaar). De PROP is het belangrijkste van gansch het toestel en is ook een medikaal voorschrift. Zonder prop geen breuk te weerhouden.

ORTHOPEDISCHE KORSETTEN

Scheefgegroeide mannen, vrouwen en kinderen, VOLLEDIG rechte

BEWIJZEN: Heer Henri Mesdagh, 327, Wellingsstr., te Beernem, op zeven maanden genezen van breuk, doet nu alle werken zonder hand.

M. Theo Vandebussche, Slijpstraat, 4, te Meessen-bij-Ieper, van dubbele breuk aangetast, door ons toestel volledig verdwenen, doet de zwaarste werken.

J.-B. Vandenhoute, Asbeke, Assche, op den onderdom van 50 jaar nog genezen van zakbreuk. G. Grootjans, Ijzergrader, 28, Ketelmakerstraat, Thienen, genezen van zakbreuk op 6 maanden. — G. Gasté, Eeuwfeeststraat, Thienen, maag volledig gezakt, gansch op plaats gebracht, doet zijn werk van machinist op spoorweg zonder eenig ongemak, eet en drinkt alles zonder stoornis.

Mme Breydel (Louise Cele), Collegiebaan, 80, Wetteren, zware zakking der ingewanden, gansch op plaats gebracht, doet nu alle werk zonder ongemak.

Mme Begeman, Birminghamstr., 12, Molenbeek (Bruss.), na twee operaties van darmuitstorting aangetast, op een jaar genezen door ons Corset.

Mme Henri Declercq (Kijkuit), Beernem, was van zware buikbreuk aangetast. Door toepassing van onze specialen buikgordel is de breuk gansch binnen en doet ze nu alle werk zonder ongemak.

Mme Froot, Kloosterstraat, 74, te Vlessem-bij-Wendurne, was van zware buikbreuk (kinderhoofd groot) aangetast. Door ons toestel is alles volledig op zijn plaats gebracht en doet ze nu alle landbouwwerk.

OPGEPAST! Vergist onze medikale toestellen niet met de elastieke buikbanden U aangeboden door rondloopers van deur tot deur, zonder enig brevet, noch diplomas bezittende, dus zonder wetenschappelijke waarden.

Nota: Onze toestellen worden speciaal volgens leiders geval geplaatst, volledig gewaarborgd en matige prijs. NA DRIE MAANDEN toepassing worden zij teruggenomen en verwisseld of verbeterd in geval dat zij den beloofden uitslag niet volbrengen. Ons bezoek brengen verplicht u tot niets en is volkomen kosteloos; na onderzoek van uw geval verklaart de specialist rechtzinnig of genezing mogelijk is.

De Specialist A. DUMONCEAU is spreekbaar van 9 tot 2 u. in de volgende steden:

GENT: alle Vrijdagen «Hotel DELVOIE», 9, Maria Hendrikaplaats (rechtover St. Pietersstalle).

KORTRIJK: den 2n en 4n Maandag, Hotel des Flandres (station).

AALST: den 1sten Zaterdag, Hotel Comte de Flandre (station).

MEENEN: den vierden Zondag, Hotel de la Bourse (station).

BRUSSEL: Alle Woensdagen en Donderdagen, van 8 tot 6 uur, en den DERTIG ZONDAG, van 9 tot 12 uur, in het BIJZONDER HUIS, 65-67, RUE DE LA MEUSE, 65-67 (bij Leopold- of Jubelaan), TRAMS Noord, letters G. W. of L. (afstappen kerk St. Remy).

Tram-Zuidstatie: Nr. 9 (afstappen Jubelaan).

Kosteloos uitlegboekje op aanvraag: rue de la Meuse, 65-67, Brussel.

— Kom, dit is immers nog het beste. Met fortuin doet men wat men wil. Maar een prins, vader, het zou iets prachtigs zijn...

— Bodakhar schokschouderde en mompelde:

— Waarlijk... Aldus op edelmoed vergeten zijn? Hoe vreemd... Indien mijn broeder den titel van prins had, 'n plaats van er slechts den naam van te dragen... zou een huwelijk tussen hen beiden een oplossing geweest zijn. Hij zou immers rijk zijn geworden zonder dat ik iemand enig nadeel had berekend.

— En met een zucht ging hij verder:

— Helaas, mijn prins is geen prins. Mischien is hij niet eens meer van deze wereld... en indien hij nog in leven is... Hij moet dan zeven twintig jaar oud zijn, is hij waarschijnlijk niet meer vrij... Op dezen onderdom heeft hij ongetwijfeld zijn hart reeds weggeschonken.

Eindelijk verliet mejuffrouw Laura de kamer.

Werkelijk, dach Dodekhan, zij is verwand en eigenwijs... van haar kant zal ik niets bekomen.

Hij sloot het toestel en zuchtte:

— Kom voor vandaag is het voldoende. Ik kan immers niets aanvragen alvorens Ostroga terug is gkeernd met de noodige inlichtingen over de familie Dornois.

Hij verliet het hotel.

Iemand die hem zo gevolgd hebben, zou met verwondering opgemerkt hebben dat deze jongeling in verscheidene konsultaten binnen ging en er met een opmerkenden eerbied ontvangen werd.

Overal waar hij binnentrad fluiserde hij een woord toe aan den deurwaarder en aanstonds werd hij, met een soort angstvallige eerbied, binnengelid.

(Vervolg.)

GENEZING ZONDER OPERATIE-GEVAAR OF TIJDVERLIES

— door t'passing dag en nacht zonder ongemak der nieuwsoortige REGELBARE VEERLOOZE toestellen en Breukcorsetten, laatste verbetering der wetenschappelijke methode; nieuwe Brevet van 1933 en 1934; officieel erkend en toegestaan aan Spec. Breukmeester A. DUMONCEAU Belgische Firma opgericht in 1885

DIPLOMAS, GOUDEN MEDALIES, Brussel 1910; GENT 1913 en 23; LYON 1914; ANTWERPEN en LUK 1930; PARIJS (Vincennes) 1931, jurylid, buiten wedstrijd en GROOTE PRIJS, Brussel 1935 - GROOTE PRIJS - met gelukwensen der jury (hoogste belooning) voor bewezen diensten, bekroond door de Belgische regering met het Ereteeken «Gouden medaille der Kroonorde».

SPECIALE BUIKBANDEN met buit-zame sluitingen, voor alle afwijking der organen, zware darmuitstorting, navelbreuk, zwaarlivigheid, slecht kraambed en gevolgd van operaties; onze toestellen worden afzonderlijk volgens leiders geval op maat gemaakt, zijn voorzien van kunstmatige wederhelft-ingen PROPPEN met zachte regelbare drukking, wederhouden onder schrandere verbinding, de ZWAARSTE BREUKEN; doet ze langzaam vermindere tot volledige verdwijning en bij de NOG MOGELIJKE GEVALLEN volbrengen de ZEKERE GENEZING.

BREUKLIJERS! draagt nooit geen toestellen ZONDER PROPPEN die geen drukking kunnen geven, de breuk verpletteren onder een elastieke riem of ze in een beursak laten hangen, DIT IS GEVAARLIJK! I verwerkt verkoopt der breuklieden (doodlijk gevaar). De PROP is het belangrijkste van gansch het toestel en is ook een medikaal voorschrift. Zonder prop geen breuk te weerhouden.

ORTHOPEDISCHE KORSETTEN Scheefgegroeide mannen, vrouwen en kinderen, VOLLEDIG rechte

BEWIJZEN: Heer Henri Mesdagh, 327, Wellingsstr., te Beernem, op zeven maanden genezen van breuk, doet nu alle werken zonder hand.

M. Theo Vandebussche, Slijpstraat, 4, te Meessen-bij-Ieper, van dubbele breuk aangetast, door ons toestel volledig verdwenen, doet de zwaarste werken.

J.-B. Vandenhoute, Asbeke, Assche, op den onderdom van 50 jaar nog genezen van zakbreuk. G. Grootjans, Ijzergrader, 28, Ketelmakerstraat, Thienen, genezen van zakbreuk op 6 maanden. — G. Gasté, Eeuwfeeststraat, Thienen, maag volledig gezakt, gansch op plaats gebracht, doet zijn werk van machinist op spoorweg zonder eenig ongemak, eet en drinkt alles zonder stoornis.

Mme Breydel (Louise Cele), Collegiebaan, 80, Wetteren, zware zakking der ingewanden, gansch op plaats gebracht, doet nu alle werk zonder ongemak.

Mme Begeman, Birminghamstr., 12, Molenbeek (Bruss.), na twee operaties van darmuitstorting aangetast, op een jaar genezen door ons Corset.

Mme Henri Declercq (Kijkuit), Beernem, was van zware buikbreuk aangetast. Door toepassing van onze specialen buikgordel is de breuk gansch binnen en doet ze nu alle werk zonder ongemak.

Mme Froot, Kloosterstraat, 74, te Vlessem-bij-Wendurne, was van zware buikbreuk (kinderhoofd groot) aangetast. Door ons toestel is alles volledig op zijn plaats gebracht en doet ze nu alle landbouwwerk.

OPGEPAST! Vergist onze medikale toestellen niet met de elastieke buikbanden U aangeboden door rondloopers van deur tot deur, zonder enig brevet, noch diplomas bezittende, dus zonder wetenschappelijke waarden.

Nota: Onze toestellen worden speciaal volgens leiders geval geplaatst, volledig gewaarborgd en matige prijs. NA DRIE MAANDEN toepassing worden zij teruggenomen en verwisseld of verbeterd in geval dat zij den beloofden uitslag niet volbrengen. Ons bezoek brengen verplicht u tot niets en is volkomen kosteloos; na onderzoek van uw geval verklaart de specialist rechtzinnig of genezing mogelijk is.

De Specialist A. DUMONCEAU is spreekbaar van 9 tot 2 u. in de volgende steden:

GENT: alle Vrijdagen «Hotel DELVOIE», 9, Maria Hendrikaplaats (rechtover St. Pietersstalle).

KORTRIJK: den 2n en 4n Maandag, Hotel des Flandres (station).

AALST: den 1sten Zaterdag, Hotel Comte de Flandre (station).

MEENEN: den vierden Zondag, Hotel de la Bourse (station).

BRUSSEL: Alle Woensdagen en Donderdagen, van 8 tot 6 uur, en den DERTIG ZONDAG, van 9 tot 12 uur, in het BIJZONDER HUIS, 65-67, RUE DE LA MEUSE, 65-67 (bij Leopold- of Jubelaan), TRAMS Noord, letters G. W. of L. (afstappen kerk St. Remy).

Tram-Zuidstatie: Nr. 9 (afstappen Jubelaan).

Kosteloos uitlegboekje op aanvraag: rue de la Meuse, 65-67, Brussel.

— Kom, dit is immers nog het beste. Met fortuin doet men wat men wil. Maar een prins, vader, het zou iets prachtigs zijn...

— Bodakhar schokschouderde en mompelde:

— Waarlijk... Aldus op edelmoed vergeten zijn? Hoe vreemd... Indien mijn broeder den titel van prins had, 'n plaats van er slechts den naam van te dragen... zou een huwelijk tussen hen beiden een oplossing geweest zijn. Hij zou immers rijk zijn geworden zonder dat ik iemand enig nadeel had berekend.

— En met een zucht ging hij verder:

— Helaas, mijn prins is geen prins. Mischien is hij niet eens meer van deze wereld... en indien hij nog in leven is... Hij moet dan zeven twintig jaar oud zijn, is hij waarschijnlijk niet meer vrij... Op dezen onderdom heeft hij ongetwijfeld zijn hart reeds weggeschonken.

Eindelijk verliet mejuffrouw Laura de kamer.

Werkelijk, dach Dodekhan, zij is verwand en eigenwijs... van haar kant zal ik niets bekomen.

Hij sloot het toestel en zuchtte:

— Kom voor vandaag is het voldoende. Ik kan immers niets aanvragen alvorens Ostroga terug is gkeernd met de noodige inlichtingen over de familie Dornois.

Hij verliet het hotel.

Iemand die hem zo gevolgd hebben, zou met verwondering opgemerkt hebben dat deze jongeling in verscheidene konsultaten binnen ging en er met een opmerkenden eerbied ontvangen werd.

Overal waar hij binnentrad fluiserde hij een woord toe aan den deurwaarder en aanstonds werd hij, met een soort angstvallige eerbied, binnengelid.

(Vervolg.)

GRATIS AANBOD

BON aan ons op te zenden, teneinde gratis en franco te ontvangen, het boekje van D. J. Guignot: «Wat men moet weten om gezond te blijven».

LIJDERS AAN RHEUMATIEK

Het urinezuur faltert Uw rug, Uw gewrichten. Gij lijdt ondraaglijke pijnen en Uw activiteit is tot niets gebracht. Gij moet de urinezuurkristallen die U onverbiddelijk martelen verwijderen.

URODONAL

Het beste oplosmiddel voor urinezuur zal Uw organen van giftstoffen bevrijden, zal Uw reumatiek doen verdwijnen, en U uw lenigheid, kracht en gezondheid teruggeven.

Per aluminiumdoos (25 dosissen) 20 fr.

Indien U geregeld een kuur doet is het voordeliger een driedubbele doos (75 dosissen) te koop aan 48 fr.

DROGVEL N.V., 36, Ourthestraat, Brussel. In alle apotheken. GRATIS INLICHTINGEN.

HET IS EEN PRODUCT CHATELAIN. HET VERTROUWENSMEK